

Vízcsapppek

A Tiszántúli Vízügyi Igazgatóság híradója

33. évfolyam 3. szám

2025. október

Kiemelt figyelmet kap a vízgazdálkodásban a vízmegtartás és az ökológiai vízigény biztosítása

A Tiszántúli Vízügyi Igazgatóság válaszkész megoldásokkal reagál a klímaváltozás kihívásaira és a változó társadalmi igényekre. Az elmúlt időszakban olyan gyakorlati intézkedéseket vezetünk be, mint a csatornák üzemi szint feletti vízszinttartása, a tározási kapacitás bővítése harmadlagos művek bevonásával és holtágak feltöltésével, természetvédelmi területek időszakos árasztása, a vízszállító kapacitás növelése, valamint mobil vízkivételi művek üzembe helyezése. Ezek az intézkedések nemcsak a klímaadaptációt segítik elő, hanem közvetetten hozzájárulnak a klímaváltozás mérsékléséhez is, mivel a mezőgazdasági, ipari, lakossági vízigények mellett az ökológiai vízigények is teret kapnak.

Tartalomjegyzék

Közalkalmazotti Tanács beszámoló	8-9.
Vízmeztartás és ökológiai vízigény biztosítása	10-13.
Bemutatkozik: a Települési Vízgazdálkodási Osztály	14-15.
Átadtuk az első súlypályákat	22-23.
VÍZTUDOMÁNY „A Fekete Arany”	26-29.
VÍZTÜKÖR "A vízrendezés olyan, mint a mozdonyvezetés ködben..."	31-35.

Kiadja a
Tiszántúli Vízügyi Igazgatóság
e-mail: titkarsag@tivizig.hu

Felelős kiadó: Csűrös Krisztián

Szerkeszti a
szerkesztőbizottság:
Szabó Gábor, Csilányosiné
Kiss Andrea, Marosi Zoárd,
Bartha András

Kérem, óvja a természetet, ha
nem szükséges, ne nyomtassa
ki ezt a kiadványt!

Tisztelt Olvasó!

Vizet a tájba, AVAT, TIKEVIR, aszály, vízvisszatartás, ökológiai vízpótlás, területi árasztás, rendkívüli öntözési kérelem (RÖK), vízkormányzás, vízhozam, egyidejű öntözés. Az elmúlt időszakban ezek voltak a leggyakoribb szavak, témák az ágazatban. Sok mindent újra kell tanuljunk ezekkel a fogalmakkal kapcsolatban. Talán nekünk a legnehezebb feladat kitalálni a társadalmi igényeket, még akkor is, ha a szakembereink és eszközeink bármilyen beavatkozásra alkalmasak, és az üzemeltetett rendszereinket rutinból kezeltük eddig.

Át kell gondolnunk a rendszereinkben rejlő lehetőségeket és hibákat, és vissza kell tekintsünk az elődeinkre, hogy ők például mit és miért csináltak, kinek az érdekeit tartották szem előtt, és hogyan finanszírozták a beavatkozásokat. Csak egy példa a sok közül, de talán itt kezdődött minden, és talán ma sincs ez másképp csak épp más szavakkal, és más érintettekkel mutatjuk be a mai vízgazdálkodási problémákat, amiket egy öntözési idényen belül kell megoldjunk .

„Fontos törvényi rendelkezés született 1807-ben (a magánosok költségén teendő vízi művekről szóló XVII.tc.), amely kivette a területileg illetékes - és egymással ritkán megegyezni képes - vármegyék kezéből az ármentesítés dolgát, s azt az érintett vízgyűjtő öblözet birtokosai által megalakított vízitársulat feladatává tette. A törvény szerint, ha egy vízfolyás rendezésében, mocsár lecsapolásában érintettnek tekinthető birtokosok nagyobb része a munkálatok megindításában érdekelt, akkor az általuk megalakított vízszabályozó társulat határozatai a társulattól kimaradó birtokosokra is kötelező érvénnyel bírnak, s a költségekhez a munkák elvégzéséből rájuk eső többlethaszon terhére kötelesek hozzájárulni. Mindezek mellett a hajózható folyók medrének és partvonalának szabályozása továbbra is állami feladatot, s ezzel összefüggésben e munkák a mindenkori állami költségvetés finanszírozási kötelezettségét jelentették. Tehát amikor pl. a Tisza szabályozásáról beszélünk, akkor az elvileg egységes műszaki megoldás kétféle (magán és állami) finanszírozásból valósult meg. Az állam természetesen különféle megoldásokkal, kedvezményekkel ösztökölte a birtokosokat az ármentesítési és vízlevezetési

HIDROMETEOROLÓGIAI TÁJÉKOZTATÓ

Hosszú aszályos nyár

munkálatok végrehajtására. Mindennek hátterében az is megjelent, hogy a vizek kártételeitől megszabadított és megművelt termőföld birtokosának nagyobb hasznot, az államnak pedig nagyobb adóbevételt biztosított.

Az első társulat 1810-ben alakult meg a Dunántúlon és az 1840-es években, a Tiszaszabályozás nagy munkájának érdekében a folyó szinte teljes vonalában egymással határos társulatok álltak készenlétben a feladat elvégzésére. Sikerek és sikertelenségek folyamán a 19. század utolsó negyedében újra az asztalra került a kérdés: Mi történjen a Szamos szabályozásával és egyáltalán az Ecsedi-láppal, amelynek kiszáritására már közel másfél századdal korábban is történt már kísérlet?

Gr. Tisza István elnökletével 1893-ban megalkotották az Ecsedi-láplecsapoló Társulatot, melyet követően nagyobb lendületet kapott a Szamos és a Kraszna árvízi szabályozásának és a keletkező belvizek levezetésének ügye. A minisztérium jóváhagyásával 1894. augusztus 9-én, az érdekelt birtokosok nagykarolyi gyűlésén végre pont került a részfeladatokat egységesen megvalósító Ecsedi-láplecsapoló- és Szamosbalti Ármentesítő- és Belvizeszabályozó Társulat megalakulására. A társulat fő célja volt, hogy Szatmár vármegye Szamos és Kraszna közti részét ármentesítse és az Ecsedi lápot lecsapolja.

A frissen alakult társulatnak és vezetőinek folyamatosan meg kellett küzdeniük – nemcsak a szabályozási munkák időarányos végrehajtásáért, - hanem az egyes ellenérdekelt földbirtokosok ellenállásával is.”

Ezúton is szeretném megköszönni a kollégáim eddigi munkáját, és hozzáállását az elvégzett feladatokkal kapcsolatban.

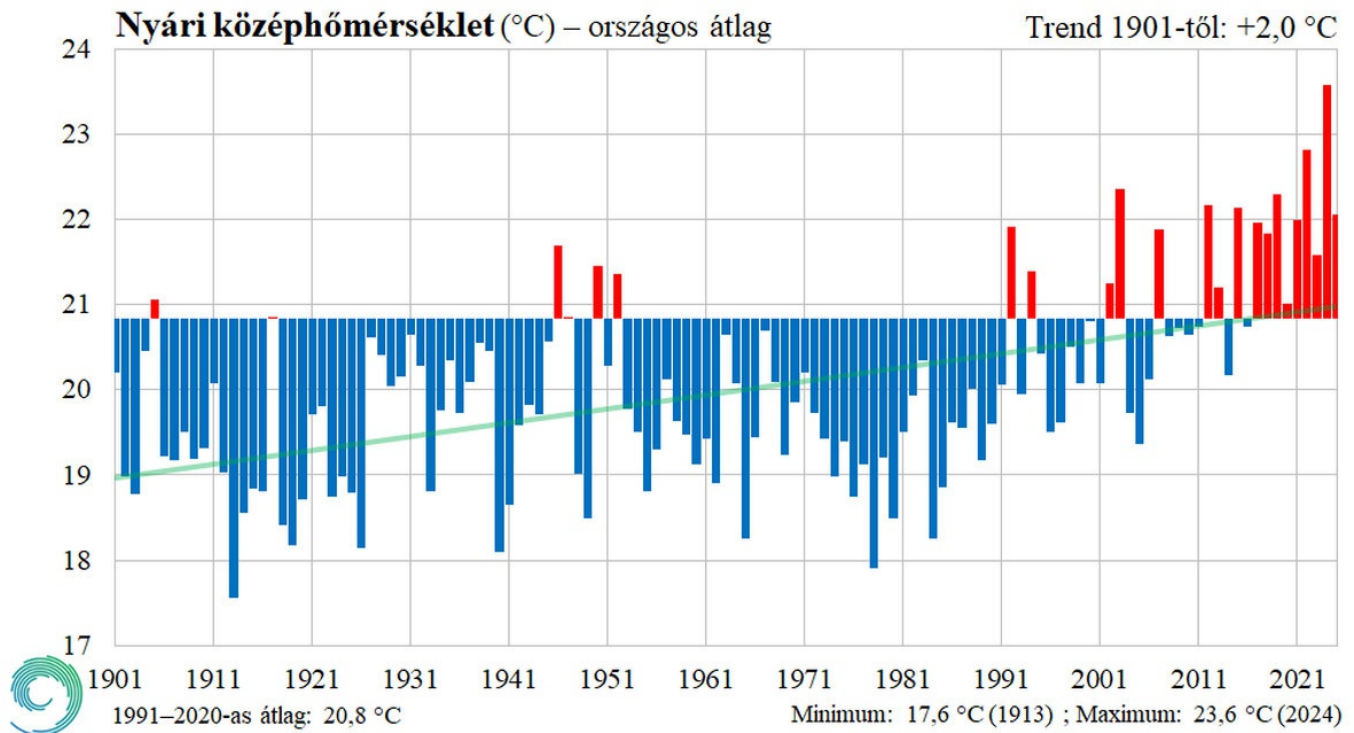
A régóta tartó aszályos időszakon a 2025. évi nyár időjárása sem hozott enyhülést ezzel az összegzéssel nyithatjuk a Vízcseppek június-augusztusi időszakot bemutató Hidrometeorológiai tájékoztató rovatát.

A hazai folyamatok szervesen illeszkedtek Európa időjárásához. Észak-Európa országokban is melegrekordokat észleltek, Dél-Európa egyes országokban a már-már szokásosnak hangzó hőségekéről, erdőtűzekről szóltak a hírek. Az egyenlőtlen területi eloszlású csapadék Románia középső és nyugati területein áradásokat okozott, a Korond-patak áradása a parajdi sóbánya beomlását segítette elő. A HungaroMet Zrt. mérései alapján a nyári évszak középhőmérséklete hazánkban országosan 22,06°C volt, ami 1,22°C fokkal haladta meg az összehasonlítást szolgáló 1991-2020 évek 20,84°C-os átlagát. Ezzel a hetedik legmelegebb nyár volt 1901 óta.

A nyári meleg szárító hatását erősítik a hosszú napfényes órák, az erős UV sugárzás is. Idén a csillagászati nyár 2025. június 21-én 4 óra 42 perckor kezdődött, a nyári napfordulóval. Ekkor "fordult" meg a Nap, amely a téli napforduló óta folyamatosan haladt észak felé, útja a Ráktérítőig tartott, ahol delelt. Innentől viszont ellentétes irányt vesz, s elindul a Baktérítő felé, ahova fél éves vándorlás után télen érkezik majd meg. A nyári napforduló alkalmával a Föld forgástengelye a legkisebb szögben hajlik el a Nap sugaraitól, s így az évben ezen a napon a leghosszabb a nappal, és legrövidebb az éjszaka.

Idén nyáron többször volt hőhullámos időszak (napi középhőmérséklet 25°C felett), így hőségriasztásokat is kiadtak: június 5-8., 24-27., június 30-július 7., július 20-26., és augusztus 14-17. között.

HIDROMETEOROLÓGIAI TÁJÉKOZTATÓ

A nyári középhőmérséklet Magyarországon 1901 és 2025 között az 1991–2020-as átlaghoz képest a homogenizált, ellenőrzött, interpolált adatsorok alapján (országos átlag) (Forrás: HungaroMet Zrt.)

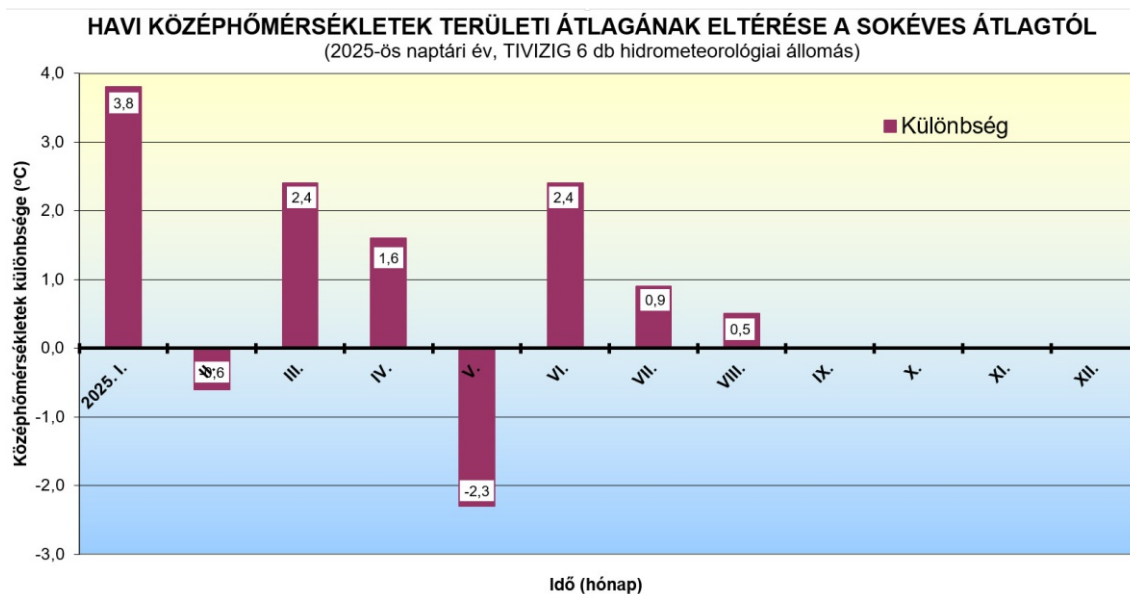
Ezen a nyáron a tartós meleg mellett a korábbi években megszokottnál kevesebb időjárási rekord volt hazánkban. Hét esetben a léghőmérséklet napi maximuma, öt esetben a minimuma, míg három esetben szélökések rekordja dőlt meg az 1901. óta figyelembe vett idősorokhoz képest. Működési területünk szoros közelségébe a maximum hőmérsékletek három rekordja esett: július 7-én 38,9°C (Dévaványa), július 26-án 41,3°C (Sarkad-Malomfok), augusztus 10-én 39,9°C volt. Emellett a teljes nyári időszak legmelegebb napja is volt a július 26-án mért érték.

Egy rendkívül hosszú száraz, a végén pedig forró periódust követően 2025. július 7-én,

majd július 8-án is heves zivatarok pusztították végig az országot. A vihar első napján a Nyíregyháza melletti Napkoron, Tiszavasvári közelében és Balatonfüreden 130 km/h szélereősséget mértek a HungaroMet Zrt. hitelesített műszerei. Az országban összesen 11 helyen regisztráltak 110 km/h feletti szélökéseket, minden esetben zivatarokhoz köthetően. A második napon a heves zivatarok elsősorban az ország délkeleti területeit érintették, Debrecen térségében ugyancsak 130 km/h-s szélökést okozott egy supercellás zivatar. A viharok mellett főként a második napon többfelé jelentős csapadék is hullott, enyhítve a súlyos aszályt.

A működési területünk adatai is megerősítik a globális és az országos adatokat, mivel a nyár mindegyik hónapjában mi is a sokéves átlag fölötti hőmérsékleteket mértünk.

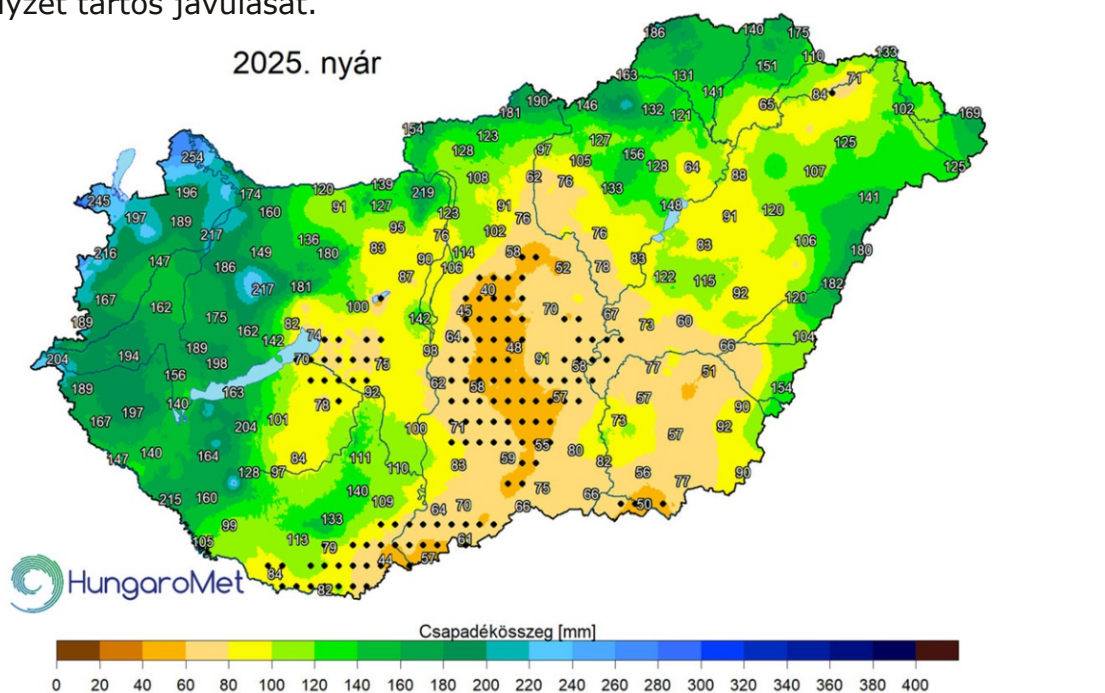
HIDROMETEOROLÓGIAI TÁJÉKOZTATÓ

A tartósan meleg nyári időszakot jól mutatja, a TIVIZIG hat hidrometeorológiai állomásának megfigyelései alapján a nevezetes küszöbértékek táblázata.

	június	július	augusztus
Nyári nap ($t_{\max} \geq 25 \text{ °C}$)	27	26	26
Hőség nap ($t_{\max} \geq 30 \text{ °C}$)	17	17	14
Forró nap ($t_{\max} \geq 35 \text{ °C}$)	2	5	5

A csapadéktevékenység időbeli és térbeli eloszlása az idei nyáron sem segítette a vízház-tartási helyzet tartós javulását.

Csapadékösszeg (mm) Magyarországon 2025 nyarán (Forrás: HungaroMet)

HIDROMETEOROLÓGIAI TÁJÉKOZTATÓ

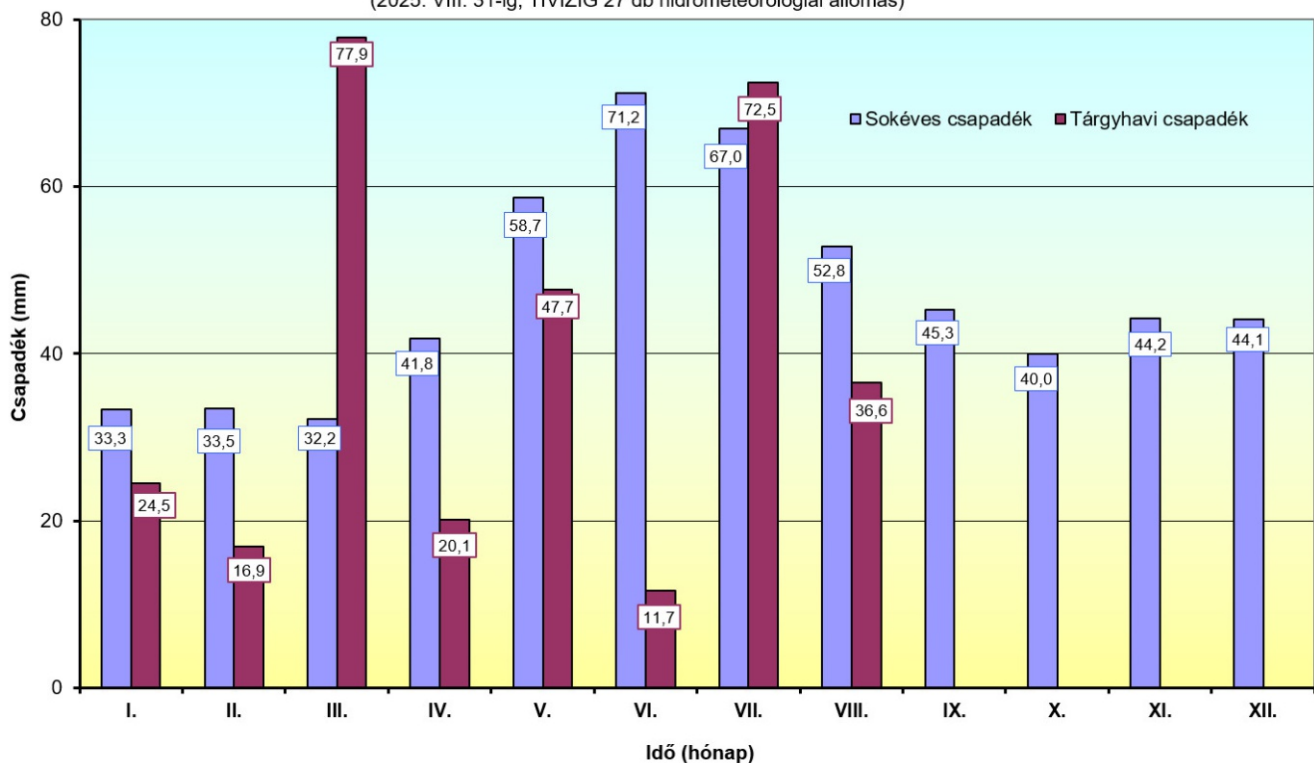
A hőhullámos időszakok eredményeként a medárdi időszak elmaradt, így a júniusi hónap különösen nagy hátrányt okozott a vegetációnak, a felszíni és a felszín alatti vizek utánpótlódásának is. A júniusi havi csapadék országos átlagban 12,2 mm volt (sokéves országos átlag 71,8 mm), így a legszárazabb június lett 1901-től. A legkisebb júniusi csapadékoszszegek országos rangsorát az alábbi táblázat mutatja.

Nyári idény	Csapadék (mm)
2025.	12,2
2021.	16,1
1917.	19,6
2000.	21,8
2003.	26,3
1950.	26,9
2015.	30,0
1930.	30,6
1935.	30,7
1968.	32,1

A TIVIZIG működési területére vonatkozó adatokat áttekintve nyári évszakra jellemző 191,0 mm értéknek csak a kétharmada, 120,8 mm csapadék hullott. Csak júliusban hullott le sokévesnél kissé több csapadék. Csapadékban a 2025-ös naptári év 82,6 mm, a hidrológiai év 123,3 mm, a tenyész-időszak 102,9 mm hiányt mutat.

2025-ÖS NAPTÁRI ÉV HAVI CSAPADÉKÉRTÉKEI

(2025. VIII. 31-ig, TIVIZIG 27 db hidrometeorológiai állomás)

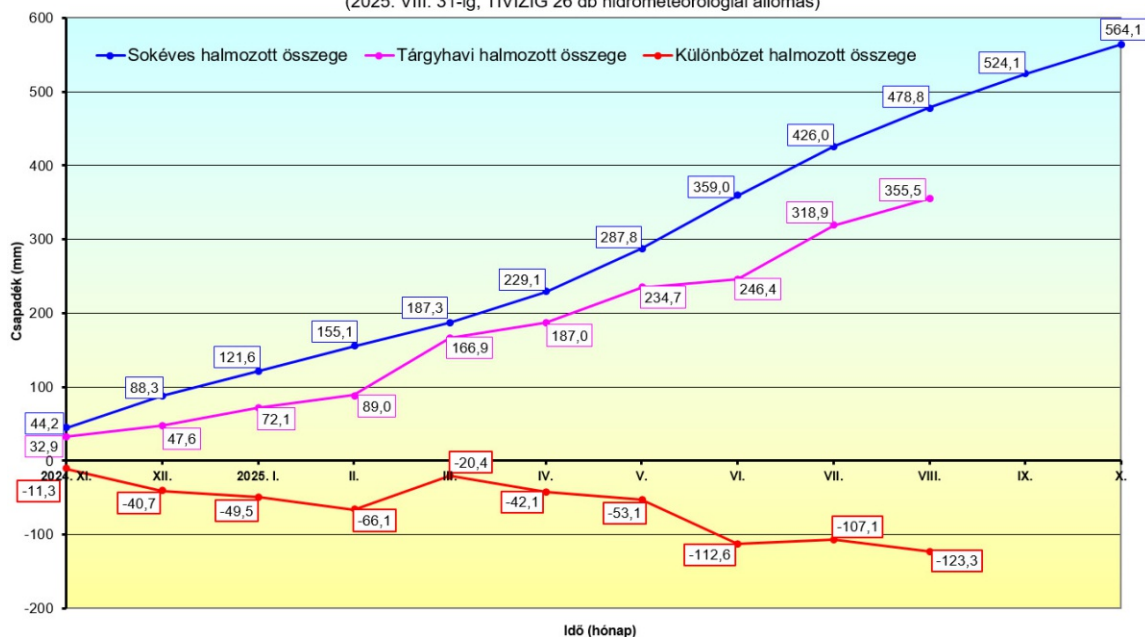
Vízcseppek

A Tiszántúli Vízügyi Igazgatóság híradója

HIDROMETEOROLÓGIAI TÁJÉKOZTATÓ

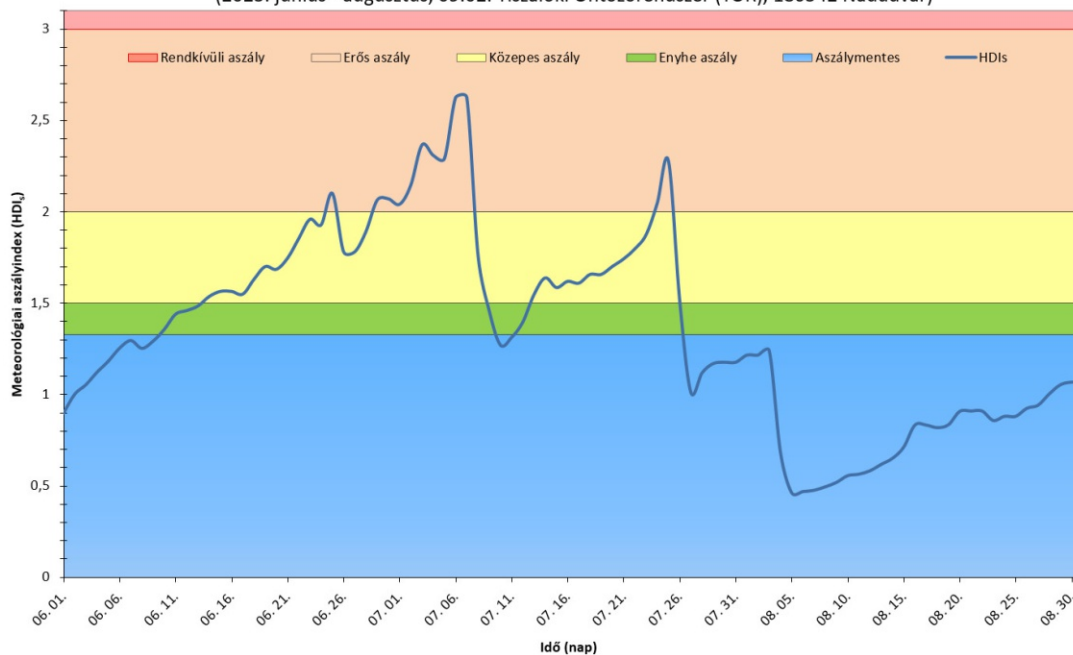
2025-ÖS HIDROLÓGIAI ÉV - HAVI CSAPADÉKÖSSZEGEK HALMOZOTT ÖSSZEGEI

(2025. VIII. 31-ig, TIVIZIG 26 db hidrometeorológiai állomás)

Meteorológiai aszályindex (HDI_i) alakulása a Dél-Hajdúhátság kistérségén

(2025. június - augusztus, 09.02. Tiszalöki Öntözőrendszer (TÖR), 180542 Nádudvar)

A meteorológiában jelentősnek mondott, 10 mm-t meghaladó, lefolyást képző csapadék a nyári hónapokban működési területünkön mindössze csak négy napon volt.

Idő (nap)	Csapadék (mm)
július 08.	14,8
július 09.	12,2
július 26.	15,0
augusztus 22.	12,4

HIDROMETEOROLÓGIAI TÁJÉKOZTATÓ

A Tisza vízgyűjtőjének hazai és határon túli vízgyűjtőin lehullott csapadékok leginkább a Felső-Tisza, Bodrog, Maros részvízgyűjtőkön jelentkeztek, legkevésbé a Körösök és a Berettyó vízgyűjtőin: így augusztusban sokszor mértünk extrém kisvízi vízhozamokat a Berettyón.

A TIVIZIG működési területén 9 db aszály-monitoring állomás üzemel, melyeket 2016-2021. években telepített a vízügyi ágazat. Az adataikból számított meteorológiai aszályindex (HDIs) jól mutatja, hogy a tél óta tartó, időnként enyhülést hozó időszakal megszakított, aszályos vízháztartási helyzet a nyáron is tovább tartott.

Ebben az évben is szükség volt a tartósan vízhiányos időszak meghirdetésére, melynek joghatással járó kezdőidőpontjaként 2025. március 1-ét jelölte meg az energiaügyi miniszter közleményében. (Megjelent: Hiva-

talos Értesítő 2025/14. szám.) A vízkészletek csökkenésének enyhítésére medertározással védekezünk a Hortobágy-Berettyón. Február 25-től az Ágotai vészlezáromú mindkét nyílásába 200-200 cm elzárást alakítottunk ki betétpallók segítségével, így a Borsósi duzzasztóig terjedő szakaszon mintegy 800.000 m³-nyi vizet tározunk a folyó medrében. A növekvő vízigények a Hortobágy-Berettyó vízkészletének nagyobb volumenű betározásához a KÖVIZIG Mezőtúron az Árvízkapunál 2025. július 12. és augusztus 29. között betétgerendákkal ideiglenes elzárást épített ki - így az árvízkapui Hármasszilippel vált szabályozhatóvá a Hármasszilipp-Körösbe történő vízbevezetés. A vízszinttartás újabb mintegy 1,15 millió m³ vízmennyiség tározását tette lehetővé a Hortobágy-Berettyón.

Marosi Zoárd

Közalkalmazotti Tanács beszámoló

Felkérést kaptam Igazgató úr megbízásából Csilányosiné Kiss Andreától, hogy a Közalkalmazotti Tanács elnökeként mutassam be a Közalkalmazotti Tanács (továbbiakban: KT) működését. Nagy örömmel fogadtam a felkérést, mert fontos számomra, hogy a kollégák tájékoztatva legyenek. Mielőtt ezt megtenném, pár mondatban bemutatkozom.

Ferenczi Mónika vagyok, 2014. november 20-tól erősítem a Polgári Szakasz mérnökség csapatát, mint pénzügyi ügyintéző. Az igazgatósággal viszont sokkal korábban kerültem kapcsolatba, mert édesapám Ferenczi Lajos 1996-tól teljesített szolgálatot az Újtokos – Borockás 104. számú csatornaórtelepen, egészen nyugdíjba vonulásáig: 2014-ig. Abban az időben családdal kellett kiköltözni a szolgálati lakásokba - mivel még tanuló voltam szüleimmel - ott éltem én is. A bátyám ifj. Ferenczi Lajos is a Polgári Szakasz mérnökség 105. számú csatorna-

órházban kezdte szolgálatát 1999-ben, majd később, 2001-től a folyási szivattyútelep gépészeként folytatta tevékenységét, mind a mai napig. Miért is mondom mindig, hogy engem érzelmi szálak is fűznek a vízügyhöz? Mert 2006-ban a kislányom Fruzsina konkrétan ott született meg a 104. számú csatornaórháznál - ezért nekem több szempontból is szívügyem a vízügy.

A több mint 28 éves vízügyes családtagként volt szerencsém olyan tapasztalt vízügyesektől tanulnom, amit szeretnék kamatoztatni. Ezért különösen örültem amikor a TIVIZIG dolgozói szavazatai alapján bekerültem a KT tagjai közé, majd elnökhelyettes lettem, 2025. január 10-én pedig elnök.

Mi is az a Közalkalmazotti Tanács?

2024. április 02-án megalakult az újjászervezett KT. A Közalkalmazotti Tanács feladata a munkavállalók és munkáltatók közötti

Közalkalmazotti Tanács beszámoló

kapcsolatrendszer fenntartása, biztosítani a munkaviszonyból származó jogok és kötelezettségek betartását, betartatását, ezek gyakorlásának, illetve teljesítésének módját, az eljárás rendjét. Célunk és feladatunk a KT tagokkal, hogy a lehető legjobb tudásunk szerint képviseljük a kollégák érdekeit. A felmerülő problémák javaslatok megoldásában, az Igazgatóság vezetésével közösen találjuk meg a legjobb megoldásokat.

Fennállásunk ideje alatt a következő javaslatokat tettük az igazgatóság felé:

Szerettük volna megkönnyíteni a kisgyermekes családok nyári szünetben történő gyermekfelügyeletét. Itt is megköszönve Hajdi Péter KT tagnak, hogy már január végén árajánlatokat kért több tábor szervezőitől és Igazgató Úrral egyeztetve, sikeres táborozás jöhetett létre a nyáron Püspök-ladányban. Amennyiben igény lesz rá, és a megfelelő forrásokat is megkapja az igazgatóság, szeretnénk a jövőben is segíteni a TIVIZIG-es családokat.

Napirendi pontjaink között szerepelt még:

Szociális és kegyeleti gondoskodásról szóló 7/2022. számú igazgatói utasítás, illetve a képernyős munkakört betöltő munkavállalók éleslátást biztosító munkaszemüveggel történő ellátásának szabályairól szóló 23/2020. számú igazgatói utasítás szabályaiban való módosítás. Javasoltuk ezen utasításokban szereplő összegek növelését, pl. a munkaszemüveg 16.500;-Ft térítési díjának emelését 35.000;-Ft-ra. Bízunk a dolgozókra kedvező elbírálásban az Igazgatóság részéről.

A következő pontokban szeretnénk még előrelépéseket elérni:

- Kommunikáció és információ átadása a központ és a szakaszok között
- Munkaruha (irodai dolgozóknak is) védelmi ruha biztosítása a téli hidegre tekintettel
- Közalkalmazotti igazolvány a dolgozóknak
- Fizetési előleg OMB összeg emelése

- Helyi közlekedés támogatása, első sorban a debreceni kollégák kérésének eleget téve
- Értékelési rendszer módosítása
- Saját gépjárműhasználat elszámolása, felülvizsgálata

Állománymegtartó képességet elősegítő, növelő intézkedésekben pedig pl. a születésnapját ünneplő kolléga 1 nap szabadságot vehetne igénybe, a születése napján. Ha betegállományban volt a dolgozó, vagy ha hétvégére, munkaszüneti napra esik a születésnap, akkor az azt követő első munkanapon vehetné igénybe.

Arra kérek minden kollégát, hogy javaslataikkal, észrevételeitekkel, felmerülő problémákkal, kérdéseitekkel, bizalommal forduljatok a Közalkalmazotti Tanács tagjaihoz és természetesen hozzám is, mert közösen saját érdekeinket képviselve egymásért dolgozunk.

Szeretném megköszönni a KT. tanács tagjainak az aktív részvételt, az ötleteket, lelkesedésüket és hozzáállásukat, munkájukat!
Kerekes Zoltánné Rózsa KT elnökhelyettes
Hajdúszoboszlói Szakasz mérnökség
Hajdi Péter János KT tag Hajdúszoboszlói Szakasz mérnökség
Győriné Gulyás Andrea KT tag Berettyóújfalui Szakasz mérnökség
Pinczés István KT tag Hajdúszoboszlói Szakasz mérnökség
Nagy Zoltán KT tag MBSZ Hajdúszoboszlói Szakasz mérnökség
Bay Barnabás KT tag Polgári Szakasz mérnökség

"Együtt Egymásért Egységben"

Ferenczi Mónika

Kiemelt figyelmet kap a vízgazdálkodásban a vízmegtartás és az ökológiai vízigény biztosítása

A vízügyi ágazat mindig is a társadalmi igényeket szolgálta ki. Az elmúlt évtized környezeti változásai, a klímaváltozás azonban megváltoztatta ezeket az igényeket. Míg az elmúlt évtizedben a figyelem az ár- és belvíz elleni védekezésen volt, az elmúlt években a hangsúly áttevődött a vízvissza-tartásra és a vízpótlásra. Éppen ezért új gyakorlati megoldásokat vezettünk be. Ezek közé tartozik a csatornák üzemi szint feletti vízszinttartása, a tározási kapacitás bővítése harmadlagos művek bevonásával és holtágak feltöltésével, a természetvédelmi területek időszakos árasztása, a vízszállító kapacitás növelése, valamint mobil vízkivételi művek üzembe helyezése. Ezeknek az intézkedéseknek a „Víz a tájba” mintaprojekt és az „Aszályvédelmi Akcióterv” biztosított forrást.

Igazgatóságunk vízi ütőere: a Keleti-főcsatorna rendbetétele érdekében tett kezdeti intézkedések

A Keleti-főcsatorna kiemelt jelentőségű az Alföld vízellátása tekintetében. Éppen ezért kulcsfontosságúak az ott megvalósult intézkedések, mint a Tiszavasvári beeresztő zsilip előteréből a lefolyást akadályozó uszadékok eltávolítása, a fővízkivételi és vízleadó műtárgyak előterének tisztítása, iszapptalanítása, az uszadékterelők javítása és újak kiépítése. Mindezen túl kiemelt jelentőségű a vízi növényzet eltávolítása, hogy a főcsatornán keresztül a vízigényeket folyamatosan biztosítani lehessen.

Kiemelt figyelmet kap a vízgazdálkodásban a vízmegtartás és az ökológiai vízigény biztosítása

A csatornák vízszállító-képességének javítása

A megnövekedett öntözési és ökológiai vízigények kielégítését sokszor akadályozza, hogy a víz nehezen jut el az vízpótlórendszerekig - a csatornák vízínövényzettel való benőtttsége miatt. Éppen ezért több helyszínen (Kati-ér, Tépei-ér, Nagy-ér, Kálló-ér, Móriczföldi II. csatorna, Irázi csatorna, Nagy-foki-csatorna, Kutas-alsó főcsatorna, Kódombszigeti-főcsatorna, Tordai csatorna, Derecske-tápcsatorna, Bági-Szandalik-csatorna, Tiszakeszi-főcsatorna, Görbeházi-csatorna, Király-ér) a lefolyást akadályozó vízínövényzetet eltávolítottuk kosaras kaszával, ENERGREEN munkagéppel és TRUXOR úszókaszával.

Több helyszínen (Erdőföldi szivornya tápcsatornája, Komádi szivornya tápcsatornája, Újirázi szivornya tápcsatornája) iszapeltávolítás történt a megfelelő hozzáfolyás biztosítása érdekében.

Magasabb vízszint tartása

A Csente-Szakáli-II. csatorna esetében cél volt a magasabb vízszint fenntartása. Ennek érdekében a depóniát homokzsákból épített nyúlgáttal magasították meg szakembereink, hogy a közeli gazdasági épületet az érkező többletvíz semmiképpen se veszélyeztesse.

A Sebes-Körös Komádi közúti hídnál egy ideiglenes fenékküszöb épült vízszintemeléssel céljából.

Gépészeti beavatkozások a hatékony működésért

Számos intézkedés valósult meg a hatékony működés érdekében: fenékleürítő műtárgy kiüregelődésének feltárása és javítása (K-IX-9. öntözőfőcsatorna) a maximális víz-zárás biztosítása érdekében; a vízszinttartó műtárgy zsiliptáblájának és felhúzószerkezetének felújítása (K-IX. öntözőcsatorna); az elzárószerkezet javítása (K-V-1. megkerülő csatorna); valamint a Tilamas-csatorna bújató vízleadó műtárgyának zsiliptábláját és felhúzószerkezetét is kicserélték munkatársaink.

Kiemelt figyelmet kap a vízgazdálkodásban a vízmegtartás és az ökológiai vízigény biztosítása

Valós idejű adatok

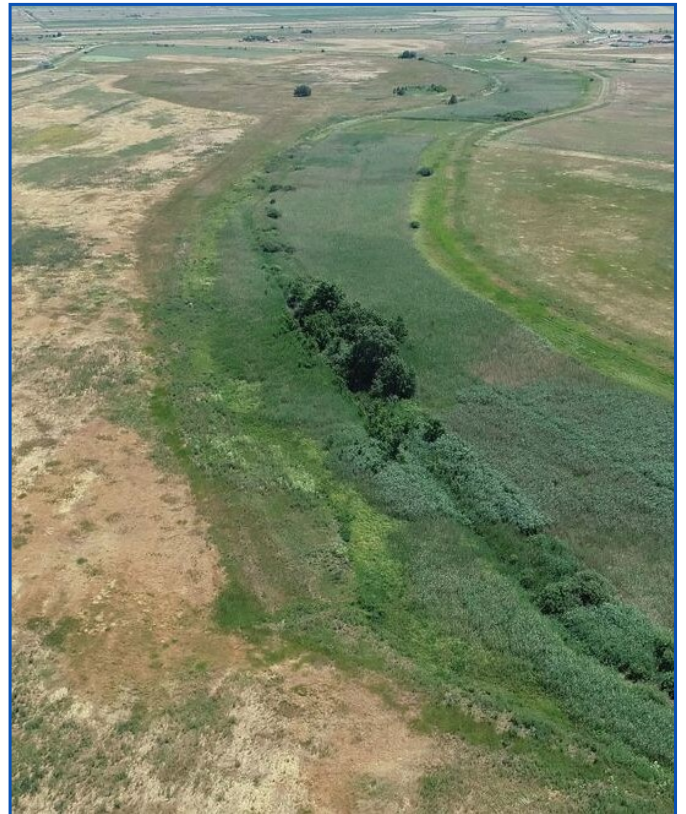
Kiemelt jelentőségű volt négy helyszínen (Kődombszigeti-főcsatorna, Kis-Körös-főcsatorna négy zsilipes műtárgyánál) meglévő vízmércék távjelzősítése, illetve a Keleti-főcsatorna tiszavasvári hajózsilipénél automata vízhozammérő eszköz telepítése. Ezekkel a fejlesztésekkel elérhetővé vált a csatornák vízszintjének és Keleti-főcsatornába bevezetett vízmennyiség valós idejű nyomonkövetése.

Mobil úszó vízkivételi mű üzembe helyezése

A válaszkész vízgazdálkodást mobil szivattyúzásra alkalmas úszó vízkivételi művek beszerzése is segíti. A mobil úszó vízkivételi mű lehetőséget biztosít az állandó vízkivételi művel nem rendelkező vízigények kiszolgálására.

Harmadlagos művek feltöltése

A harmadlagos művek tározási kapacitásának kihasználása a szabad vízkészletből történő kivezetéssel, és szükség szerinti vízpótlással valósult meg a következő helyszíneken: O-3 jelű lineár tápcsatorna, T-1-csatorna, Vésszegéri-csatorna, V. számú tó tápcsatorna, T-1 tápcsatorna, 1. sz. nyílt csatorna stb. Ezáltal nőtt a tározási kapacitás kihasználtsága.

Ökológiai célú vízellátás

A Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság üzemeltetésében lévő vizes élőhelyek vízpótlása is megvalósult több helyszínen. A Fekete-rét nevű vizes élőhely a Nyugati-főcsatorna vízkészletéből, gravitációs úton kapott frissítő, éltető vizet. Az Ágota-pusztai vizes élőhely (Salamonzugi-csatorna) vízpótlása a Hortobágy-Berettyóból mobil szivattyú segítségével valósult meg. Mindezen túl a Nagyiván térségben található Kunkápolnási-mocsarak nevű vizes élőhely területére is több alkalommal tudtunk vizet biztosítani a Sarkad-Mérges-Sáros-érből. Végül, de nem utolsósorban, a Tócsó-csatorna felső szakaszának ökológiai vízpótlása is megtörtént.

Ökológiai célból két holtág feltöltését tudtuk megoldani: Holt-Kösely (Hortobágy-főcsatornából) és Holt-Körös (Sebes-Körös folyóból).

Kiemelt figyelmet kap a vízgazdálkodásban a vízmegtartás és az ökológiai vízigény biztosítása

A Koplaló-holtág vízpótlását biztosító provizorium

Júniusban kezdte meg a TIVIZIG a Kösely-holtág feltöltését Nádudvar közelében. A holtág a Hortobágy-Berettyó árvízvédelmi töltésén belül található. A vizet a terepviszonyok miatt a Makkodi-főcsatornából a Makkodlaponi-szivattyútelep segítségével emelték be munkatársaink egy összekötő csatornán keresztül a mintegy 10 km hosszú Kösely-holtágba. A térség talajvízháztartásának és mikroklímájának javítása érdekében az ökológiai célú vízpótlás keretében naponta mintegy 5-7 ezer m³ vizet vezettek ki szakembereink a területre, egyeztetve a Hortobágyi Nemzeti Park munkatársaival.

A Szeghalom közelébe eső Sebes-Körös Koplaló elnevezésű holtág hozzávetőleg 10 éve száradt ki. 2025 júniusában történt meg a holtág ökológiai célú vízellátása, amely

kezdeményezés nemcsak helyi, hanem országos jelentőségű jó gyakorlat, és melynek megvalósítását a Sárréti Vízőrzők Egyesület szorgalmazta.

A Tiszántúli Vízügyi Igazgatóság az elmúlt időszak beavatkozásaival bizonyította, hogy elkötelezett a válaszkész megoldások alkalmazásában, amelyekkel egyszerre szolgálja a mezőgazdasági, ipari, lakossági és az ökológiai igényeket. Az igazgatóság célja, hogy a térségben továbbra is a környezeti értékek megőrzésével, a társadalmi szükségletek összehangolásával és az éghajlati kihívásokra adott gyors, hatékony válaszokkal végezze munkáját, ezzel biztosítva a fenntartható vízgazdálkodást a jövő generációi számára is.

Nagyné Pálfi Zsuzsa

HÍREK

Bemutatkozik: a Települési Vízgazdálkodási Osztály

Tisztelettel üdvözlök minden Kedves Olvasót a Települési Vízgazdálkodási Osztály részéről, amely az Országos Vízügyi Főigazgatóság szervezeti felépítését követve 2025. márciusában alakult belső átszervezés folytán.

Miért volt szükség ennek az új osztálynak a létrehozására?

„A települési vízgazdálkodás egy olyan komplex többletanyagú rendszer (a környezetvédelem, az ipar és a mezőgazdaság, a lakhatás, valamint a meglévő és új infrastruktúra fejlesztés összehangolása), amelynek sikeressége a településen, társadalmi konszenzuson alapul és közösségileg kialakított megoldásokon múlik.” (OVF honlapja) Előzményeként megemlíthető, hogy nem véletlenül a települési vízgazdálkodásról egyre több szó esik szakmai fórumokon, Nemzeti Közzolgálati Egyetem által szervezett konferenciákon, a Magyar Hidrológiai Társaság, vagy a Magyar Szennyvíztechnikai Szövetség rendezvényein. Számomra legemlékezetesebb a 2018. áprilisában tartott pódiumbeszélgetés volt, amely a Magyar Tudományos Akadémia Elnöki Tanácstermében zajlott. Annak idején megilletődve léptem be a magyar tudományosság legemblemikusabb épületének kapuján, ahol megfordult többek között gróf Széchenyi István is. Valószínűleg nem véletlenül választották a téma fontossága miatt ezt a jelentős helyszínt. A szervezők annak idején az MTA Környezettudományi Elnöki Bizottsága, a Budapesti Műszaki Egyetem, a Nemzeti Közzolgálati Egyetem, az MTA Meteorológiai Tudományos Bizottság és az OVF Vízügyi Tudományos Tanács voltak. Jelen voltak a Vízügyi Igazgatóságok is, az OMSZ, az önkormányzatok és a víziközmű üzemeltetők érdekképviselője.

Azon a pódiumbeszélgetésen hangzott el az, hogy a Nemzeti Vízstratégia végrehajtása érdekében az érintett miniszterekkel együtt

az elmúlt évek rendkívüli időjárásának tapasztalatait feldolgozva sürgősen új megoldási javaslatokat kell kidolgozni. A résztvevők már akkor megállapították, hogy a települési vízgazdálkodás elmaradott, önkormányzati szinten kezelni kell, viszont eltérő megoldásokat igényel a dombvidéki, hegyvidéki és síkvidéki jelleg és az egyesített vagy elválasztott csapadék-elvezető rendszer. Az egyesített rendszerű csatornák, az idegenvíz, ill. csapadékvíz túlfolyások szennyvízterhelése a befogadó vízfolyásokban sürgősen megoldandó probléma. Szóba került a települési csapadékvíz-elvezetési rendszerek elavult állapota, az üzemeltetői felelősség, karbantartás költsége és finanszírozási kérdések is.

Azóta több intézkedés is született. Megjelentek azok a támogatási források, amelyek a települések egyesített rendszerének szétválasztását, a csapadék helyben tartását és a csapadékkal való gazdálkodást segítik elő.

Jelenleg is nyitva van a TOP-Plusz „Élhető települések” konstrukció, melynek keretében a csapadékvíz elvezetési/gazdálkodási pályázati forrás biztosított. Jelentős számú véleménykérelem érkezett a Tiszántúli Területi Vízgazdálkodási Tanácshoz. A kérelmek előzetes előkészítése osztályunk feladata.

Fő feladataink a települési ivóvíz ellátással, szennyvízelvezetéssel, -elhelyezéssel, településen belüli csapadékvíz-elvezetéssel, csapadékvíz-gazdálkodással, ipari vízgazdálkodással, települési rendezési tervekkel, települési stratégiák véleményezésével, települési víz-kárelhárítási tervek jóváhagyásával kapcsolatosak. Ezekhez kapcsolódóan több szakrendszerben adatszolgáltatások ellenőrzését és az uniós jelentésekhez területi szintű adatfeldolgozást végzünk. Osztályunk látja el az igazgatóság bázisán működő Tiszántúli Területi Vízgazdálkodási Tanácsnak - a Kormány véleményező, javaslattevő jogkörrel bíró konzultatív testületének titkári feladatait is. A Tanács többek

HÍREK

között az uniós támogatások odaítélése, az engedélyek kiadása előtt a szakmai javaslatával a fejlesztés irányvonalát befolyásolhatja, és a véleménye a támogatás odaítélésének feltétele.

Osztályunk feladata a települési vízgazdálkodásban a vízgyűjtő-gazdálkodás korszerű gyakorlati megoldásainak települési szintű megvalósítását ösztönözni. A többletvíz és a vízhiány problémáját kell településszinten kezelni. A településeken a burkolt felületek nagy aránya miatt a növekvő intenzitású csapadékvíz főképpen a nagyobb városokban veszélyeztető tényezővé vált. Vizsgálni kell a csapadékvíz levezetésének kiegészítési lehetősége mellett annak megtartási lehetőségét „szürke” és „zöld” megoldásokkal. A városi felületről lefolyó csapadékvíz általi szennyezés elkerülésében a befogadó vízfolyások vagyongazdálkodóként járunk el. Az elmúlt időszakban tapasztalt, hetekig tartó aszályos időszak miatti hatások mérséklése a másik véglet. Az önkormányzatoknak meg kell akadályozniuk a vízutánpótlás megszűntével az ivóvízből történő pazarló öntözést.

Ezeket a problémákat csak állami szerepvállalással lehet megoldani. A víz újrahasznosítására vonatkozó követelményekről 2020-ban megjelent 2020/741. uniós rendelet, valamint a 2025. január 1-től érvényes 2024/3019. számú új Szennyvíz Irányelv végrehajtása a vizeink mennyiségi és minőségi védelme érdekében nagy kihívással járó feladat. A kedvezőtlen klímaváltozási folyamat miatt tudomásul kell venni, hogy a településről a csapadékot egyáltalán nem szabad elengedni, a települési szennyvizet pedig újra kell hasznosítani mezőgazdasági öntözés mellett akár a településen belül rekreációs, ill. ipari vízigények (szürkevíz) biztosítása céljából. Még mindig nagy az idegenkedés mindkettővel szemben, hiszen a megszokott és beidegződött műszaki megoldásoktól való eltérést a tervezők, vagy maga a megrendelő önkormányzat is nehezen fogadják el.

A településen keletkező és levezetett szennyvíz mennyisége ismert és közel állandó mennyiségű. A burkolt felületekről elvezetett csapadéklefolyás modellezhető, de a klímaváltozás miatt nem egy állandóan biztosítható vízforrás. Az elvezetés és tározás feltételei sok esetben a felújítandó és betemetődött csatorna miatt nem biztosítottak. A záportározás megtervezése településen belül mérnöki feladat. A záportározók rendbetétele, új tározók kialakítása az önkormányzat feladata. A települések a vízkárelhárítási tervükben többek között rögzítik a csapadékvíz-elvezető rendszer üzemeltetésének és a vízkárelhárításnak a feltételeit is.

A feladatokat a Vízgyűjtő-gazdálkodási Tervben (VGT3) már korábban meghatározták. A pályázati források csak ezek mentén igényelhetők. A szükséges intézkedések és a tervezett fejlesztési elképzelések relevanciáját a Tiszántúli Területi Vízgazdálkodási Tanács hivatott vizsgálni.

A jövőben a VGT3 felülvizsgálata és a VGT4 kidolgozásra váró intézkedései által el kell érniük, hogy a vízgyűjtőrendszer állapota tovább javuljon, és csak olyan megoldások szülessenek - települési szinten is - amelyek nem okoznak kárt a vizeinkben valamint település által igényelt öntözési, ipari, rekreációs vízigény közelítsen a keletkező elvezetésre kerülő vízmennyiséghez.

Az igazgatóság, mint az állami vízvagyongazdálkodó, együtt kell, hogy működjön az önkormányzatokkal és az érintett hatóságokkal abban, hogy olyan integrált települési vízgazdálkodási folyamatok induljanak el, ahol ismerve az igényeket, a terheléscsökkentő és állapotjavító fejlesztések által a fenntartható vízgazdálkodási célok teljesüljenek.

Ezeket a feladatokat vállalta fel a Települési Vízgazdálkodási Osztály által a Vízügyi Igazgatóság.

Ménesné Óvári Judit

HÍREK

Víztől a gólokhoz: Körös Kupa

1981 óta rendeznek az igazgatóságok Körös Kupa focitornát. Voltak rendkívüli évek, rendkívüli helyzetek, előfordult, hogy nem sikerült összehozni a csapatokat. Ebben az évben házigazdaként vehettünk részt az eseményen június 13-án, Berettyóújfaluban. A futball rangadó célja „a vízkárelhárítás nagy családján belül az emberi kapcsolatok erősítése, az azonos szakterületen dolgozó kollégák tapasztalatcseréjének elősegítése. A vízkárelhárításban dolgozó munkatársak számára annak bizonyítása, hogy kitartóbbak és erősebbek a víznél” – olvasható a focitorna kiírásában.

A tornát a négy igazgatóság: ATIVIZIG, KÖVIZIG, KÖTIVIZIG, TIVIZIG felváltva rendezik, saját működési területükön.

A TIVIZIG focicsapata

Nagy elszántsággal vetették magukat a játékba a sportolók. Szép számmal érkeztek lelkes szurkolók is. Igyekezetből, összetartásból, játékos kedvből nem volt hiány. Az első pillanattól az utolsóig eseménydús és izgalmas mérkőzéseket láthattunk. Minden kapusnak akadt bőven „védenivalója”. Az első mérkőzést a KÖVIZIG nyerte 2 góllal a KÖTIVIZIG ellen, a második fordulóban öngólt rúgtunk, így az ATIVIZIG örülhetett, akik 0-0-t játszottak ezután a KÖTIVIZIG-el.

Mocsári András és Kukla Zsombor KÖVIZIG góljai után végre belőttük az első gólunkat: Nagy László talált a kapuba, majd Szabó Gábor rúgott kétszer a KÖTIVIZIG hálójába. Az ATIVIZIGnek is termett babér, kétszer talált a KÖVIZIG kapujába, ám ők is kaptak kettőt, így az utolsó mérkőzés döntetlennel zárult.

Díjazottak

Összesítésben: KÖVIZIG I. hely, ATIVIZIG II. helyen végzett, TIVIZIG III. hely, KÖTIVIZIG IV. hely.

A legjobbak: Fazekas Helga (KÖTIVIZIG) nyerte a legjobb női játékos díját, Kukla Zsombor (KÖVIZIG) lett a torna gólkirálya, Varga Lajos (KÖVIZIG) tudhatta magáénak a legjobb mezőnyjátékos címet, Csűrös Krisztián (TIVIZIG) igazgató a legjobb kapus díját vehette át.

A közeli Ártádon pihentük ki a fáradalmakat. Átadtuk a díjakat és okleveleket és finomat ebédeltünk. A győztes csapat a vezetőik által dedikált focilabdával is gazdagodott amellet, hogy az I. helyért járó kupát is hazavihette.

Minden csapatnak köszönjük a részvételt és gratulálunk a helyezésekhez!

Csilányosiné Kiss Andrea

HÍREK

Első vízügyes nyári táborok

Elégedett és boldog gyerekek tértek haza az első alkalommal megrendezett vízügyes nyári táborból, melyet július elején tartottunk a dolgozók csemetéi számára. Több helyszín és időpont segítette a szülőket a lurkók nyári elhelyezésében és elfoglalásában.

Hálás köszönettel tartozunk Püspökladánynak, hogy helyet és lehetőségeket biztosított a programsorozat megrendezéséhez. Az élménybeszámolók és tanúskodó képek alapján elmondható, hogy gyermekeink remekül érezték magukat. Gazdag programválaszték és kedves felügyelet tette szebbé számukra az idei nyári szünetet.

A repertoárban szerepeltek kézműves foglalkozások: rajz, festés, kirakó, gyurma, legó, társasjátékok, csocsó, arcfestés; mikroszkóppal vizsgálhattak állatokat és növényeket (pl. fatörzs keresztmetszetében látható évgűrűk rajzolatát), számháborúztak a farkasszigeti erdőben, gyakorolhatták a légfegyverrel lövést hivatalos oktató felügyeletével. A rendőrség is segített az ismeretterjesztésben: bemutatták a rendőrautót, melybe a gyerekek be is ülhettek. Aki kérte, azt megbilincseltek, illetve mindenkiről készítettek ujjlenyomat-mintát is. A forró napokon a hűsítő vízparti élményeké volt a főszerep, a strandon delfinezés,

vizipisztoly-háború tette izgalmasabbá a napjukat, illetve horgászhattak tóban, és a kapás sem volt ritka. Túrák alkalmával igazi erdei felfedezőkké váltak, megismerhették a helyi növény- és állatfajokat. A kisebb gyermekek elleshették a görkorcsolyázás helyes technikáját a nagyobb társaiktól és a felügyelőktől. Sokaknak óriási élményt jelentett megismerkedni az íjászkodással, pihenő időben pedig mesevetítés is volt, mely visszarepítette gyermekeinket a mesehősök világába.

Ének- és tánc tudásukat karaokeban, erejüket és összetartásukat kötélhúzásban mutathatták meg. Új barátságok köttetek, melyek ma is tartanak. A nyár slágerei sem maradtak el, dinnye és jégkrém mindenkinek jutott. A bőséges, finom étkezésekre sem volt panasz, sőt a gyermekek olyan ételeket is megszerettek, melyeket eddig elutasítottak.

A sofőrök elmondásai alapján a nap végén minden gyermek fáradtan aludta ki a buszban az eseménydús napok élményeit. Köszönjük igazgatóságunknak illetve a Püspökladányi Művelődési Háznak, hogy a gyerekeket ilyen tartalmasan el tudtuk foglalni a forró évszakban.

Csilányosiné Kiss Andrea/Hajdi Péter

HÍREK

Evezős tábor Tiszafüreden

A korábbi évek hagyományához híven idei évben is július hó első teljes hetében: 2025. július 4. és 13. között rendeztük a Tisza-tavi vízi tábort Tiszafüreden, csillagtúra jellegű vízitúrákkal.

A tábor helye a TIVIZIG Tiszafüredi szivattyútelepe volt, melyet az igazgatóság a rendelkezésünkre bocsájtott. Köszönet ezért minden az előkészítésben részt vett kollégának.

A szivattyútelep muzeális jellegű (összesen 1,75 m³/s névleges kapacitású) dízel üzemű szivattyúkkal van ellátva, eredetileg a Tiszafüredi-főcsatornán összegyülekező belvizek Tisza folyóba történő beemelését végezte. A Kiskörei víztározó (Tisza-tó) létesítését követően kiépült a már elektromos meghaj-

tású szivattyúkkal felszerelt automata üzemű Támlaposi szivattyútelep (névleges kapacitása 3,0 m³/s), mely nemcsak a Tiszafüredi-főcsatorna, hanem a Tisza-II. szivárgó csatorna vizeivel is képes megbirkózni. A Tiszafüredi szivattyútelep épülete árvízvédelmi szálláshelyként 3 + 4 = 7 fő részére két emeleti szobával, zuhanyzó, mosdó és WC helyiséggel, a földszinten konyhával és közösségi térrel (ebédlő) rendelkezik.

Az udvaron fenyőfák árnyékában fából készült asztal és pad, tűzrakóhely könnyítette meg a táborozók életét. A meglévő főként gyümölcsfák pedig megfelelő árnyékot biztosítottak a sátrak elhelyezéséhez.

A Tiszafüredi szivattyútelep épülete

HÍREK

A táborhelyre az eljutást mindenkinek saját magának kellett megoldani, de lehetőség volt a vasútállomásról, buszpályaudvarról saját gépjárművel történő szállítást igénybe venni.

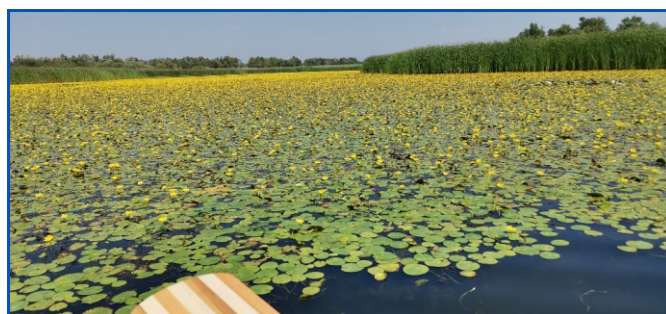
A tábor fő célja a Tisza-tó evezőlapátokkal hajtott hajókkal (két személyes kajakokkal és három, ill. négy személyes kenukkal) való felderítése, de lehetőség volt egyéb elfoglaltságok gyakorlására is: kirándulás a Tisza-tavi Ökocentrumba, a helyi Thermál Strand-, és Gyógyfürdő meglátogatása, fafaragás, légpuskás fémsziluettt lövészet, valamint horgászat. Természetesen az időjárás nagymértékben befolyásolta a napi tevékenységek megtervezését.

Az evezésre a TIVIZIG hajóit, - (2 db két-személyes kajak, 2 db három személyes és 1 db négy személyes kenu - vettük igénybe, de saját tulajdonú (2 db NDK gyártmányú favázás túrakajak) hajók is kiegészítették a flottát.

A rendelkezésre álló kilenc nap alatt hat alkalommal szálltunk vízre és két evezés nélküli pihenőnapot (kedd és szerda) tartottunk.

A teljesség igénye nélkül egy kis ízelítő az útvonalakból:

Vasárnap vízreszállás után kb. 1,5 km az élő Tiszán lefelé, majd jobb oldali Aponyháti öblítőcsatornán egy árvízkapun áthaladva az ún. „romantikus úton” értük el a Nagymorotvát, melynek az északi végén lévő átjáróján keresztül jutottunk el a Szartos elnevezésű területre, ahol gyönyörködhettünk a sárga virágú tündérfátyol mezőben.

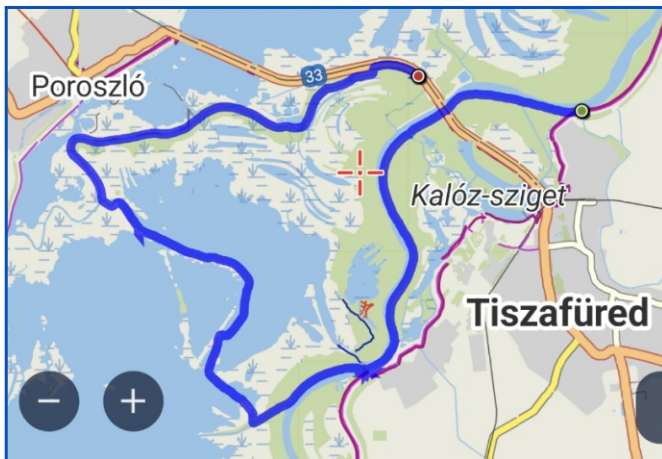
A Szartosról a Tiszavalki medencébe egy csónakok által kijárt szűk átjárón, ún. „féregjáraton” jutottunk el. Innen már nagy nyílt vízfelület végében láthatóak voltak Poroszló irányában a 33. sz. főút alatti hidak és a Tiszatavi Ökocentrum jellegzetes tornya is. Egy kis kerülő után visszaveztünk a Szartoson keresztül a Nagymorotvához,

HÍREK

ahol balra tartva egy ismételt „féregjáraton” keresztül jutottunk el a Háromágúnak nevezett holtágrendszerhez, ahol egy csértelep életébe pillanthattunk be. Visszafelé a Nagymorotván egy öblítőcsatornán, árvízkapun és az élő Tiszán keresztül eveztünk a kiindulási pontig. Az út 11,65 km hosszú volt, melyet az állásidőt nem számolva 3 óra 20 perc alatt tettük meg.

Hétfői nap ismét vízreszállva az élő Tiszán folyásiránnyal megegyezően indultunk, megálltunk a Poroszlói Kis-Tisza csatlakozásával szemben a Füredi öblítőcsatorna torlatánál lévő homokpadon egy mártózás vagy nyújtózás erejéig.

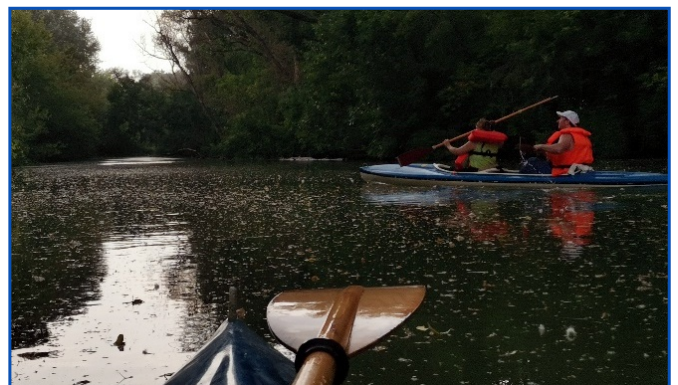
A pihenés után egészen a Tiszaörvény település belterületének határában lévő Szabics kikötőig eveztünk, ahol a sólyapályát igénybe véve kikötöttünk, partra tettük a hajókat és elidőztünk a büfében.

Innen ismét az élő Tisza, majd a VI. sz. öblítőcsatorna és az abból északi irányba nyíló csatornán a Poroszlói medencébe jutottunk, ahol a Szilas foknál keleti irányba fordulva, két csak víz felől megközelíthető kilátót is meglátogattunk. Az első a Kűszvágó csér kilátó, mely mellett mesterséges költőhelyeken figyelhettük meg a csérek költését. A másik a Fattyúszerkő kilátót egy nádfal megkerülésével északi irányba értük el kb. 2 km evezés után.

Útközben figyelemmel kísértük a viharjelzés változását, mely jelezte a közelgő vészt,

ezért igyekeztünk minél előbb elhagyni a nyílt vízfelületet: Poroszló alatt elértük a Kis-Tiszát, melyen kikötés nélkül Tiszafüred felé vettük az irányt. A 33. sz. főúttal párhuzamosan ért el bennünket a vihar, mely nem az eső, hanem a feltámadt viharos szél miatt volt félelmetes. Ezt a napot a reggel vízre szállt hat hajóból kettő fejezte be teljesen, a többi négyet a legénységgel együtt a Kis-Tisza árvízkapujától kellett a hajószállító utánfutó igénybevételével a táborba visszaszállítani. Ez emlékezetes nap volt, melyet nem zavartak meg a hétfői motorcsónakok, de a vihar izgalmassá tett. A megtett út kb. 25 km hosszú volt, mely a pihenőidőket nem számolva több mint 5 órát vett igénybe. Ez a táv leghosszabb általunk tervezett túrák közé tartozik.

A következő napokon is hasonló útvonalakat jártunk be, de az időjárás már nem zavarta meg a csapatot.

HÍREK

2025. 07. 10. Csütörtök
13,6 km, 2:52 óra

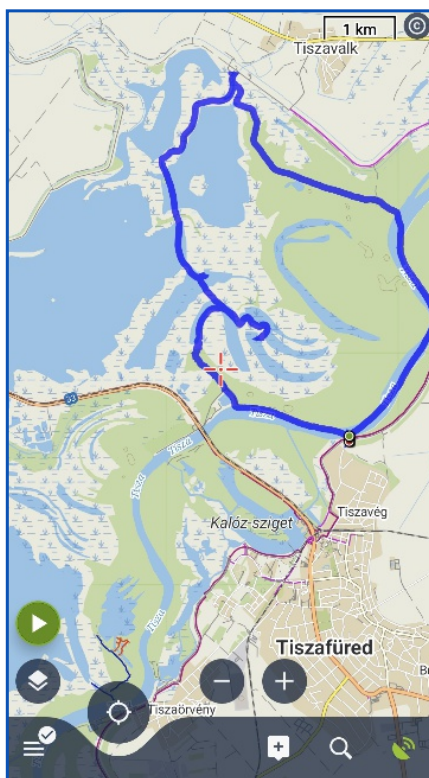

Tisza folyó, homokpad, Füredi öblítőcsatorna, Örvényi morotva, VII. sz. öblítőcsatorna, VIII. sz. öblítőcsatorna, Füredi Holt-Tisza, X. sz. öblítőcsatorna, Tisza folyó

A fentiekén túl több lehetőség is rendelkezésünkre állt a napi programtervezésre, például: Óhalászi, Duhogó, Poroszló, Egerpatak, élő Tisza: Tiszacsegétől Tiszafüredig vagy Tiszafüredről indulva elmenni Abádszalóig és onnan visszahozni a hajókat autóval.

A kajakok és kenek tekintetében ez évben több mint 16 beülő hely állt rendelkezésre, ezen felüli létszám esetén válik szükségessé plusz hajó bérlése.

2025. 07. 11. Péntek
17,8 km, 3,36 óra

Tisza folyó, Aponyháti csatorna, Nagymorotva, Háromágú, Nagymorotva, Szartos, Zortosfoka csatorna, Nyárad-ér, Nagy Lilik Kilátó, Tiszavalki kikötő, Nyárad-ér, IX. sz. öblítőcsatorna, Tisza folyó

A jövő években is szeretnénk ezt a mára már hagyománnyá vált evezős tábor megismételni, melynek tervezett időpontja a 2026. év júliusának első vagy második teljes hete. Minden kedves érdeklődőt szeretettel várunk.

Remélem e rövid beszámoló felkeltette a kollégák érdeklődését és a következő években egyre többen gyönyörködhetünk a Tisza-tó által nyújtott természeti látnivalókban.

2025. 07. 12. Szombat
13,4 km 2,45 óra

Tisza folyó, Aponyháti csatorna, Nagymorotva, Háromágú, Nagymorotva, Szartos, féregjárát, Tiszavalki medence, Szartos, Nagymorotva, Aponyháti csatorna, Tisza folyó

HÍREK

Átadtuk az első sólyapályákat a Keleti-főcsatornán

A Hajdú-Bihar vármegyei Horgász Szervezetek Szövetségének ügyvezető elnöke, Cserpes Norbert Ernő kereste meg igazgatóságunkat októberben, egy régóta áhított ötlet megvalósításához alkalmas pályázat lehetőségének kapcsán.

A Keleti-főcsatornán egy közös munkával megvalósítható sólyapálya, vagy más néven csónakleeresztő vízilétesítmény lehetőségét tárta elénk azzal a céllal, hogy megkönnyítsék a vízi járművek (csónakok, kajakok, kenek) vízre tételét és kiemelését. Első lépésként végigjártuk a Keleti-főcsatorna lehetséges helyszíneit a terepi viszonyok és a területi adottságok megismeréséhez, majd az anyagi korlátok megszabásával választottuk ki a két helyszínt. A geodéziai felmérések után elindult a tervezési feladat, valamint a Vízügyi Hatósági Főosztálynál indított vízjogi létesítési engedélyeztetési folyamat.

A 2025. április végén megkapott létesítési engedélyt követően lázas csapatmunkába kezdünk. Egyeztetések zajlottak a kivitelezést végző Műszaki Biztonsági és Hajózási Szolgálattal (MBHSZ). A projekt részeként megkezdődött a kivitelezés a Keleti-főcsatorna 66+367 km szelvényében, a Hajdúszoboszló-Nádudvari útnál. Az időjárás változékonyságával együtt is mindössze 2 hét telt el a szádlemez leverése és a betonozási munka befejezése között. A terep adottságai miatt a vízfolyásra a merőleges ráve-

zetés nem volt kivitelezhető, ezért a partélel kb. 45°-ot bezáró pályaszerkezetet, illetve ráhajtást biztosító utat is ki kellett alakítani. A csónak biztonságos vízre eresztése miatt a lejtést növelték 14%-ra (8°), így alakul ki kb. 0,7m-es vízmélység téli vízszintnél.

A 89+770 km szelvényénél (Berettyóújfalu-Földes út) a sólyapálya kialakítása a főcsatornára merőleges irányú, itt az utánfutóval történő ráforduláshoz elegendő nagyságú hely áll rendelkezésre. Műszaki paraméterei hasonlóak a fenti pályáéhoz. Ennél a szelvényénél a munkálatok júniusban zajlottak. Összegezve a sólyapályák a 66+367 és 89+770 km szelvényekben, a Keleti-főcsatorna III. bögéjében valósultak meg, így ez a böge vízi járművel bejárhatóvá vált. A jövőben még két szelvényben tervezünk sólyapályát kialakítani; a Keleti-főcsatornán: az I. bögében a 35-ös számú főútnál, illetve a II. bögében a 33-as számú főút környezetében.

A sólyapályák közcélú vízilétesítményként valósultak meg, használatukkal lehetővé válik, hogy a halőrök, vízügyi szakemberek, horgászok, vízitúrázók könnyedén és biztonságosan vízre tegyék a csónakjukat.

A vízilétesítmények műszaki átadása 2025. július 1-jén volt, ahol utolsó mozzanatként kikerültek a sólyapályákra vonatkozó mű-

HÍREK

szaki adatokat és használatukra megszabott korlátozásokat bemutató táblák. Fontos megemlíteni, hogy a pályákon kizárólag saját felelősségre lehet sulyázni, ugyanis használatuk igen veszélyes dolog lehet megfelelő tudás és tapasztalat nélkül.

A megvalósult szelvényeknél a halőrök a csónakleeresztést bemutatták a gyakorlatban is. A pályák segítségével a csónakleeresztés nem telik többbe, mint 10 perc, mely korábban - Cserepes Norbert Ernő ügyvezető elmondása alapján - közel 2 órás „mutatvány” volt.

*Tóthné Macsuka Brigitta
Csilányosiné Kiss Andrea*

Őszi felülvizsgálatok a védműveken felkészülés a következő védekezési időszakra

Az őszi hónapokban ismét zajlanak a TIVIZIG védműveinek és vízgazdálkodási létesítményeinek átfogó felülvizsgálatai. A vízkárelhárítás alapja a megfelelő állapotú infrastruktúra, valamint a felkészült szakembergárda – ennek biztosítására most is kiemelt figyelmet fordítunk. Munkatársaink a teljes árvízvédelmi rendszert végigjárják, ellenőrzik a belvízvédelmi és vízhasznosítási műtárgyakat, a vízrajzi állomásokat, valamint a védekezést támogató informatikai eszközöket. Az ellenőrzések célja, hogy naprakész képet kapjunk védelmi infrastruktúránk állapotáról, és biztosítsuk, hogy a rendszer készen álljon az esetleges téli vagy tavaszi ár- és belvizek elleni védekezésre. A

felülvizsgálat során a raktárakban található védekezési eszközök leltározása is megtörténik, így időben pótolhatók a kisebb hiányosságok. A rendszeres ellenőrzések nem csupán a rövid távú felkészülést szolgálják: alapot adnak a hosszabb távú fejlesztési és fenntartási tervekhez is. Kollégáink szakmai felkészültsége szintén kulcsfontosságú, ennek érdekében folyamatos képzéseket, gyakorlatokat szervezünk számukra, hogy a védekezési helyzetekben gyorsan és hatékonyan tudjanak beavatkozni.

Az őszi felülvizsgálatokkal nemcsak a jelenlegi állapotok felmérése történik, hanem egyben a jövő biztonságát is megalapozzuk.

HÍREK

Kitüntetés dolgozóinknak

Főigazgatói Oklevél elismerést adományoztak a Duna Nap alkalmából a Polgári Szakasz mérnökség dolgozójának, ifj. Ferenczi Lajos szivattyútelep-kezelőnek a vízügyi ágazatban végzett kiemelkedő, magas színvonalú munkája elismeréseként. ifj. Ferenczi Lajos 1971. december 28-án született Miskolcon. Édesapja 1995-től látta el igazgatóságunk szakasz mérnökségén a csatornaóri feladatokat, szülei 10 éven át gazdálkodtak az őrzés térségében, így ismerkedett meg a vízügyi szakmával. Rendelkezik karosszeri lakatos-hegesztő, nehézgépkezelő, kishajóvezető vizsgával. Katonai szolgálatot a határőrségnél teljesített és őrmesteri rendfokozattal szerelt le. Nyomdászként dolgozott, majd megpályázta igazgatóságunkon a csatornaőr állást. A Polgári Szakasz mérnökség Polgár 09-02-02. csatorna-őrzésén kezdett 1999. október 26-án. Feladata jelenleg Folyás község stabil szivattyútelepének felügyelete, őrzése, fenntartása, üzemeltetése, és külterületi munkáinak elvégzése. A 2024-es évben lépett a 25. közalkalmazotti évébe és részesült jubileumi jutalomban. 54. életévében szép vízügyi szakmai életúttal a háta mögött vehette át kitüntetését Láng Istvántól, az Országos Vízügyi Főigazgatóság főigazgatójától 2025. július 1-jén.

2025. augusztus 18-án Szegi Attila műszaki titkár a Tiszántúli Vízgazdálkodásáért elismerő érem kitüntetésben részesült, amelyet Csűrös Krisztián igazgató adott át számára.

Szegi Attila 1997-ben szerzett kommunikáció szakos bölcsész- és kommunikációs szakember diplomát a Szegedi Tudományegyetemen, majd 1998-tól a Magyar Rádió Debreceni Stúdiójának munkatársa lett. Kimagasló újságírói és műsorvezetői tevékenységét a rádió 2004-ben elnöki jutalommal ismerte el.

Igazgatóságunk munkatársaként 2013. április 22-én kezdte meg tevékenységét. Szakmai feladatai mellett a Nemzeti Közzolgálati Egyetemen folytatott tanulmányokat Baján, majd 2022-ben építőmérnöki diplomát szerzett. Széles körű munkásságát a Vízcsépek újság szerkesztése, helyi- és országos rendezvények szervezése, számos médiaszereplés, valamint a határvízi együttműködésekben végzett aktív részvétel fémjelzi. Eddigi pályafutását több elismerés is kísérte: 2021-ben igazgatói dicséretben részesült, 2024-ben a Magyar Hidrológiai Társaság titkáráként végzett munkájáért Pro Aqua emlékérmet vehetett át, majd ugyanezen évben a nagy dunai árvíz során nyújtott kiemelkedő szakmai teljesítményéért Főigazgatói Oklevéllel tüntették ki.

A Tiszántúli Vízgazdálkodásáért éremmel most a régió vízügyi területén végzett több, mint egy évtizedes elhivatott munkáját ismerték el. Pályafutását 2025. augusztus 15-től az Országos Vízügyi Főigazgatóságon folytatja, ahol szóvivő-helyettesként lát el feladatokat.

HÍREK

Az államalapítás ünnepe, augusztus 20-a alkalmából Láng István főigazgató elismerésben részesítette Sóvágó Károlyt, a Tiszántúli Vízügyi Igazgatóság vízépítőipari szakmunkását.

Az Országos Vízügyi Főigazgatóság az ünnepi kitüntetésekkel 2025. augusztus 12-én, Siófokon, a BAHART Szigliget rendezvényhajón adta át.

Sóvágó Károly 1961. június 30-án született Hajdúszoboszlón. Szakmai pályafutását 1979-ben kezdte, amikor vas- és fémszerkezeti lakatos képesítést szerzett, majd 1986-ban ívhegesztő bizonyítványt, valamint kiséghajó-vezetői és gépkezelői vizsgákat tett. Ezen kívül építőgépkezelői jogosítvánnyal is rendelkezik.

Munkáját 1979-ben kezdte meg a TIVIZIG kötelékében, a Hajdúszoboszlói Gépüzemben 12 évet szolgált. Katonai szolgálatát 1985-ben „kiváló katona” minősítéssel fejezte be 16 hónap szolgálat után. Ezt követően 16 éven át a RÓNA-IM Kft. csoportvezetőjeként dolgozott, majd 2011-ben tért vissza a vízügyi szolgálat kötelékébe, azóta a Műszaki Biztonsági és Hajózási Szolgálat hajdúszoboszlói telephelyén tevékenykedik.

Munkaköre kiterjed a vízügyi fenntartási, üzemeltetési és vízkárelhárítási feladatokra. Több évtizedes, elhivatott szakmai tevékenységét 2021-ben jubileumi jutalommal ismerték el, amikor közszolgálati pályafutásában a 25. évet töltötte.

Most, az állami ünnep alkalmából kapott Főigazgatói Oklevél méltó elismerése annak a következetes és felelősségteljes munkának, amellyel Sóvágó Károly több évtizede szolgálja a vízügyi ágazatot.

Új műszaki titkár a Tiszántúli Vízügyi Igazgatóságnál

2025 augusztusától Nagyné Pálfi Zsuzsa tölti be a Tiszántúli Vízügyi Igazgatóság műszaki titkári tisztségét. Pályafutását megújuló energiákkal foglalkozó kutatási és oktatási területen kezdte, majd Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzatánál dolgozott ökomenedzserként majd szervezési referensként. Részt vett a LIFE IP HungAIRy projekt debreceni kommunikációjának kialakításában és a környezetvédelmi szemléletformáló programok szervezésében.

Később a Future of Debrecen kezdeményezés szakmai koordinátorként a fenntartható városfejlesztést és a közösségi részvételt támogató programokon dolgozott. Kiemelt figyelmet fordított az ökológiai vízellátás szempontjából meghatározó Civaqua-programhoz kapcsolódóan a lakosság bevonására és szemléletformálására. Munkáját több elismerés kísérte, többek között a Zöld Kódex – Debrecen Környezetvédelmi Program egyik szerzőjeként (2023), a CSAK Példakép(p) könyvben való szerepléssel (2022), valamint az EEAC Konferencián az NFFT magyar fiatal delegáltjaként (2017).

Új feladatkörében célja, hogy a projekteken, azok kommunikációjában és a közösségi környezeti nevelésben szerzett tapasztalatait a TIVIZIG szolgálatába állítsa.

VÍZTUDOMÁNY

„A Fekete Arany” A 91/271/EGK tanácsi irányelv aktuális kérdései a települési szennyvíztisztításban a TIVIZIG működési területén

Az Európai Parlament és a Tanács 2024. november 27-én véglegesítette és jóváhagyta a 2024/3019 EGK Szennyvíz Irányelvben (továbbiakban: Irányelv) a települési szennyvíz kezeléséről szóló korábbi, 91/271/EGK Szennyvíz Irányelv módosítását. Az első Irányelv 1991-ben történt elfogadása óta a 2019-ben végzett értékelés megerősítette, hogy az elmúlt három évtizedben a vízszennyezés csökkenése és a szennyvízki-bocsátások javítása szempontjából hatalmas előrelépés történt. Ugyanakkor az is felszínre került, hogy a korábbi irányelv nem terjedt ki minden szennyezőforrásra: ide tartoznak a kis, főleg 2000 lakosszám (továbbiakban: lakosegyenérték-LE) alatti csatornázatlan települések, az egyesített rendszerű szennyvízcsatornákból a szennyvíztúlfolyás által az élővizekben okozott szennyezések és a szennyvízben fellelhető mikroszennyezők problémája.

A TIVIZIG működési területén a korábban jogszabály által érvényben lévő Nemzeti Szennyvízprogram keretében minden 2000 LE feletti település ártalommentes szennyvízelvezetése és -tisztítása megvalósult. Sőt, néhány 2000 LE alatti településünkön is kiépült a szennyvízcsatorna és szennyvíztisztító telep (Hortobágy és Újiráz). A módosított irányelv értelmében viszont már az 1000 LE feletti agglomerációk szennyvizét is a minimumszabályoknak megfelelően gyűjteni és kezelni kell. Ez a TIVIZIG működési területén összesen 12 db települést érintő feladat (Bakonszeg, Berekböszörmény, Csökmő, Hencida, Kismarja, Nagyiván, Nagykereki, Penészlek, Szentpéterszeg, Szerep, Tépe és Váncsod). A településeket 2035-ig szennyvízgyűjtő rendszerrel el kell látni és a biológiai szennyvíztisztítást legalább harmadik tisztítási fokozattal (nitrogén és foszforeltávolítással) kell biztosítani. Ez jelentős feladat lesz 2045-ig, a 150 LE terhelést meghaladó szennyvíztisztító telepek-

nél. A TIVIZIG területén egyedül a Debrecen központú szennyvíz-agglomerációnk szennyvíztelepén lesz negyedik tisztítási fokozat, azaz a mikroszennyezőket-eltávolító technológia kiépítése. A szennyvízben előforduló nehézfémek, szerves vegyi anyagok a vízi és szárazföldi szervezetekre veszélyesek, egészségügyi kockázatot jelentenek minden élőlény számára. A mikroszennyezők fő forrását jelentő gyógyszerek és kozmetikumok gyártóinak a kiterjesztett gyártói felelősségi rendszer (EPR) révén és a „szennyező fizet” elvvel összhangban a kezelés többletköltségeihez legalább 80%-ban hozzá kell járulniuk.

A települési szennyvízkezelés ágazatban nagy előremozdulás lesz az üvegházhatású gázok csökkentése érdekében végzett fejlesztés. Az új szabályozás által energia-semlegességi célt vezetnek be, aminek eredményeként prognosztizálható, hogy 2045-re a legalább 10 000 lakosegyenérték terhelést kezelő szennyvíztelepek az általuk előállított megújuló energiaforrást fogják az üzemeltetéshez felhasználni. Debrecen városi szennyvíztisztító telepe már ilyen módon üzemel. Összesen öt település (Debrecen Hajdúsámson, Ebes, Mikepércs és Sáránd) szennyvizét tisztító telepén a teljes áramellátást maga termeli a szennyvíziszapból kinyert metángáz elégetésével.

VÍZTUDOMÁNY

További kiemelt feladat lesz az egyesített rendszerű szennyvízgyűjtők szennyvíztúlfolyásának megakadályozása. A TIVIZIG működési területén Debrecenben (elsősorban a belvárosban) kell folytatni a megfelelő műszaki megoldások alkalmazását a csapadékvíz késleltetett közcsatornára vezetésével, ill. a szennyvíz- és csapadékcatorna szétválasztásával.

A szennyvíz újrahasznosítása is kiemelt feladat lesz az Európai Bizottság 2020/741 rendeletének alkalmazásában. Az Irányelv szerint a korábban használatos két fogalom közül (szürkevíz és a fekete szennyvíz) a szürkevíz szakmai berkekben új jelentéssel bír. Korábban ezzel a szóval kizárólag a házon belül szétválasztott - a mosogatásból és a zuhanyzásból kézmosásból eredő háztartási szennyvizet illettük. (A fekete szennyvízként pedig a háztartáson belül a WC-ből elfolyó szennyvizet neveztük.)

A városunk erőteljes iparosodásával egy időben viszont a „szürkevíz” egy teljesen más jelentést és jelentőséget kapott. Debrecen város ipari vízellátását szürkevízből fogják biztosítani, azaz hígítóvíz és a városi kommunális tisztított szennyvíz keveréke által. A város a Balmazújvárosi úti I. számú Vízmű területén megépült keverőtelepről fogja ellátni az Északi és a Déli Gazdasági Övezetet szürkevízzel. (Emiatt tapasztalható az a sok csőfektetési munkálat főképpen a város dél-nyugati részén. Ez egy nagy előrelépés az Irányelv végrehajtása tekintetében, amelynek 15. cikke „A víz újrafelhasználása és a települési szennyvíz kibocsátása” címszó alatt előírja a szennyvíz újrafelhasználásának kötelezettségeit olyan formában, hogy az semmiképpen nem lehet káros az emberi egészségre, környezetre és a vizek ökológiai állapotára.

A kezelt szennyvíz öntözési célú mezőgazdasági hasznosítására korábban hazai jogszabály is született az 50/2011. (IV. 3.) Korm. rendeletet és az azt módosító 7/2023. (I. 12.) Korm. rendelet által. A jogszabály lehe-

tővé teszi az iparnövények, energianövények (energiaiparban biomassa) és bizonyos vetőmagkultúrák öntözését tisztított szennyvízzel. Fogyasztási célú mezőgazdasági termékekre továbbra sem vonatkozik ez az előírás. Fenntartható szennyvízgazdálkodást kell folytatnunk.

„A fenntartható szennyvízgazdálkodás olyan szennyvízgazdálkodás, amely védi és támogatja az emberi egészséget, nem járul hozzá a környezet leromlásához és a természeti erőforrások kimerüléséhez, műszakilag és intézményileg megfelelő, gazdaságilag életképes és a társadalom szempontjából elfogadható.” (Kvarnstrom, E., af Petersens, E., 2004)

Cél az, hogy a fejlődés által a szükségleteink kielégítését úgy biztosítsuk, hogy az ne veszélyeztettesse a jövő nemzedék lehetőségeit.

Az elmúlt évben a Vízügytő-gazdálkodási Terv felülvizsgálata elkezdődött, melynek jelentős eleme lesz az új célkitűzések megfogalmazása. Az új intézkedések mentén lehet majd az uniós pénzforrásokra pályázni.

Ebben jelentős szerepet fog kapni a szennyvíz újrahasznosításának széleskörű elterjesztése a mezőgazdaságban és az iparban egyaránt.

VÍZTUDOMÁNY

Egy hirtelen ötlettől vezérelve megkérdeztem a mesterséges intelligenciát: "Milyen lesz a jövő szennyvíztisztítása?" A tömör jellemzést megosztom kedves olvasóimmal.

A JÖVŐ SZENNYVÍZTELEPÉNEK FŐ JELLEMZŐI

1. Zéró kibocsátás – víz teljes mértékű újrahasznosítása

A tisztított szennyvíz nem elfolyik, hanem teljesen visszaforgatják:

- mezőgazdaságban (öntözésre),
- ipari folyamatokhoz (pl. hűtővíz),
- akár ivóvíz előállításra (úgynevezett „direct potable reuse”),
(Membrántechnológia, fordított ozmózis, UV-fertőtlenítés – technológiával)

2. Negyedleges (4. szintű) tisztítás – mikroszennyezők eltávolítása

A jövő telepe képes kiszűrni:

- gyógyszermaradványokat (pl. hormonok, antibiotikumok),
- mikroműanyagot,
- PFAS anyagokat („örök vegyszerek”),
- vírusokat és rezisztens baktériumokat,
(Használt technológiák: aktív szén adszorpció, ozonizálás, membránbioreaktor (MBR), UV-peroxid oxidáció).

3. Energiatermelő és karbonsemleges

A telep energiát termel:

- Biogáz előállítás az iszapból (CH₄), melyet hő- és villamos energiára alakítanak.
- Hőszivattyúk és napelemek támogatják az önellátást.
Cél: nettó nulla CO₂-kibocsátás, vagyis önfenntartó működés.

4. Erőforrás-visszanyerés: foszfor, nitrogén, víz

A jövő telepe nem hulladékot kezel, hanem nyersanyagokat nyer vissza:

- Foszfor kinyerés (műtrágya-alapanyagként),
- Nitrogén visszanyerés ammonium formájában,
- Szürkevíz elkülönített újrahasznosítása.

5. Járványmegfigyelő állomásként működik

Szennyvíz-alapú epidemiológia:

- Vírusok (pl. SARS-CoV-2, influenza) és antibiotikum-rezisztencia terjedésének korai észlelése,
- Adatok azonnali továbbítása a közegészségügyi hatóságok felé.

6. Digitális vezérlés és mesterséges intelligencia alkalmazása

Szenzorhálózatok és valós idejű adatgyűjtés a vízminőség, áramlás, energiahasználat terén.

AI-alapú optimalizálás:

- energiagazdálkodás,
- iszapkezelés,
- hibák előrejelzése, karbantartás időzítése.

7. Települési körforgás része

A szennyvíztelep a városi körforgásos gazdaság központja:

- szennyvízből víz és energia kerül vissza,
- lebomló iszapból komposzt, tápanyag, energia nyérés,
- információ a közegészségügyi rendszereknek.

VÍZTUDOMÁNY

Konklúzió

A szennyvízre értékes nyersanyagként kell tekintenünk. A mediterrán térségektől sokat tanulhatunk. A szennyvíz öntözési célú hasznosítása az aszályok gyakorisága miatt egyre elterjedtebb már Európában is. Park-öntözésre használt ivóvíz luxus, nem megengedhető tevékenység. A mikroszennyezők eltávolítására van megfelelő technológia.

A szennyvíziszapból kinyert metángáz által a nagyobb szennyvíztelepeknél már elterjedt a villamosenergia-hasznosítás. A szennyvíziszapból kinyert metángáz elégetése által például Debrecen város szennyvíztisztító telepe a teljes energiaellátása mellett a városnak is átad villamosenergiát. A járványok terjedését, észlelését, mértékét hazánkban is rendszeresen vizsgálni kezdték a COVID kapcsán. A mesterséges intelligencia alkalmazási lehetőségei határtalanok ezen a szakterületen is. Ezek a csak részben felsorakoztatott tények mind azt bizonyítják, hogy az elvárások nem alaptalanok, a Szennyvíz Irányelv által előírt feladatok jelentősek, halaszthatatlanok és a megvalósításnak van realitása.

Az elmúlt napokban olvastam a fiatal Kapu Tibor úrhajósunkkal egy riportot. Elmesélte, hogy az úrállomásról látva a bolygónkat, keringve körülötte, - látva a Föld sokféleségét, az évszakok, az időjárás, a természet gyors váltakozását - csodálattal töltötte el. A kontraszt nagy volt a Világűrre fordítva a tekintetét. A nagy SEMMI látványa még inkább ráébresztette erre a Csodára, melynek megóvása minden egyes Földlakónak egyéni kötelessége.

Ménesné Óvári Judit

Források:

- EUR-Lex, Az Európai Unió hivatalos portál weboldal <https://eurlex.europa.eu/search.html?scope=EURLEX&text=szennyv%C3%ADz+ir%C3%A1nyelv&lang=hu&type=quick&qid=1756196099233>
- Hidrológiai Közlöny 104. szám 2 (2024)
- Bíró Tibor, Az európai szennyvízöntözési jó gyakorlat
- Global Water Partnership https://www.gwp.org/globalassets/global/gwp-cee_files/regional/sustainable-sanitation-hu.pdf
- OVF honlapja www.ovf.hu, Tisztított szennyvíz (TISZ) újrahasznosítás-2023
- www.vizeink.hu Magyarország vízgyűjtő-gazdálkodási honlapja

Egyéb:

Chat GPT

Nők Lapja <https://www.noklapja.hu/hetilap/2025/08/20/exkluziv-interju-kapu-tibor-urhajos>

HATÁRAINKON TÚL

Magyar-román akcióterv

Közös projekt keretében dolgoznak ki akciótervet a felszín alatti vízenergia kihasználásnak lehetőségeire a határ mentén magyar és román vízügyi szervezetek

A Körös-völgy három vízügyi igazgatósága (Administralia Bazinala de Apa Crisuri - Nagyvárad, Körös-vidéki Vízügyi Igazgatóság - Gyula, Tiszántúli Vízügyi Igazgatóság - Debrecen) együtt valósít meg egy projektet az Európai Regionális Fejlesztési Alap támogatásával. Közös cél ugyanis a román-magyar határmenti térség zöld átmenetének elősegítése a megújuló energiaforrások népszerűsítésén és hasznosításán keresztül, különös tekintettel egy a határon átnyúló hordaléksíkságokon található felszín alatti vizek hőenergiájának fenntartható hasznosítására. A projekt keretében a felek akciótervet dolgoznak ki a határmenti felszín alatti vízenergia hasznosítására.

Az "Analysis of water heat energy potential of alluvial plains in the Romania-Hungary border area" című projekt az Interreg VI-A Románia-Magyarország program keretében valósul meg, és az Európai Unió az Interreg Alapon keresztül finanszírozza, Románia és Magyarország társfinanszírozásával. A projekt teljes költségvetése 1 018 737,58 euró, amelyből az ERFA finanszírozás 814 990 eurót tesz ki.

A projekt keretében geofizikai mérésorozatot végeznek a szakemberek, amelyek segítségével meghatározható az adott településen a vízkitermelésre alkalmas kavics és homokrétegek elhelyezkedése, valamint térbeli kiterjedése.

A geofizikai mérések után a kijelölt helyszínen egy termelő és figyelő - nem engedélyköteles - piezométer (a közlekedőedények elvén alapuló nyomásmérő eszköz) építése valósul meg, melyben vízkémiai vizsgálatokat, valamint kúthidraulikai méréseket és egymásrahatás vizsgálatokat végeznek.

A mérésorozat alapján elkészül a vízadó kavicssterasz tározási, szivárgási tényező térképe, amely bemenő paramétere lesz egy 3D-s hidrogeológiai és hidrológiai modellnek. Ennek segítségével, a hő energiaigény függvényében kijelölhető, hogy hol és mennyi termelő és nyelető kút kialakítására van szükség. Amennyiben szükséges, a kutak vízjogi engedélyeztetése is megtörténik. Az energia potenciál térképek segítségével és a jellemző térségi hőigényeket figyelembe véve meghatározzák a hőszivattyús energia hasznosítás lehetséges célterületeit. Ezekre, a jellemzően folyóparti városokra a szakemberek energetikai tervkonceptiókat dolgoznak ki beruházási költség kalkulációval és megtérülés számítással. Pilot jelleggel néhány lokáció esetében részletes épületenergetikai, gépészeti tervek készülnek, melyek megalapozzák a jövőbeni beruházásokat.

Projekt címe:

„Analysis of water heat energy potential of alluvial plains in the Romania-Hungary border area”

Azonosítószám: ROHU00270

Projekt típus: SOFT

Projekt teljes költségvetése:

1 018 737,58 euró

TIVIZIG-re eső projektrész költsége:

566 964,14 euró

KÖVIZIG-re eső projektrész költsége:

98 255,42 euró

ABAC-ra eső projektrész költsége:

353 518,02 euró

Európai Regionális Fejlesztési Alap támogatási aránya: 80 százalék.

www.interreg-rohu.eu

VÍZTÜKÖR

Farkas Tamás: „A vízrendezés olyan, mint a mozdonyvezetés ködben...”

2015-ben kezdte vízügyi pályafutását igazgatóságunkon; ügyintézőből hamar csoportirányító, majd szakágazati vezető lett. Kis kitérő után most a Vízrendezési és Öntözési Osztály vezetőjeként tevékenykedik.

Köszöntelek. Az önéletrajzodból látom, hogy Mezőkövesden érettségiztél, onnan származol?

Igen, ott születtem 1982-ben, és ott jártam általános- és spottagozatos iskolába, és a helyi Szent László gimnáziumban érettségiztem 2001-ben.

Az építőmérnök diploma megszerzése után gyakornokként, mérnökként dolgoztál, és voltál építésvezető is.

Az érettségi után Budapestre kerültem. Akkor az Ybl Miklós Műszaki Főiskola a Gödöllői Egyetemhez tartozott, ott végeztem építőmérnökként 2004-ben. Ez egy feszített tempójú időszak volt számomra, az utolsó olyan évfolyam voltunk, akik még nem a kredites rendszerben végezték el a képzést – vagyis ha egy adott félévben egyetlen tantárgyadat nem sikerült teljesíteni, elbuktad a félévet. Ez azért is kritikus volt számomra, számunkra, mert a tanulás költségeinek finanszírozása jelentős teher volt a család számára. Édesanyámat 14 éves koromban elveszítettük, és onnantól édesapám gondoskodott rólunk. Amikor jelentkeztem, nem igazán tudtam, hogy egy építőmérnök pontosan mit csinál. Érdekelt a kétkezi munka, érdekelték a reáltárgyak. Kézilabdáztam sokat és a gimnáziumi évek végén gondolkodtam rajta, hogy a sport irányába mozduljak-e el. Végül a matek-fizikára jobban ráálltam és azt mondtam, megnézem ezt a mérnök vonalat. Közmű- és mélyépítés tantárgyakból államvizsgáztam. Egy agglomerációs szennyvízelvezető rendszer megfelelőségét vizsgáltam a diplomamunkámban adott kormányrendelet szempontrendszer szerint, abban a tekintetben, hogy megalapozott-e a szenny-

vízrendszer létesítése arra az adott településre vagy agglomerációra mind technológiai-műszaki oldalról, mind pedig gazdasági oldalról. Már ez is „vizes vonal” volt. 2004-ben végeztem, és még abban az évben elhelyezkedtem egy generálkivitelező cégnél. Kihívásokkal teli volt a munka világában eltöltött kezdeti időszak, az első néhány év. Viszonylag hamar váltottam: a speciális mélyépítéssel foglalkozó Swietelsky Magyarország Kft. VÍZÉP Területi Igazgatóságához álltam, munkahelyi mérnöknek. Feladataim voltak a jellemzően pesti, budai, többnyire belvárosi foghíjtelek beépítése kapcsán felmerülő speciális mélyépítési munkák, úgy, mint részfalazás, talajhorgonyzás kivitelezése. Ezzel párhuzamosan már előkészítés alatt volt a 4-es metró kivitelezése: a Bocskai úti megállónál (jelenleg Újbuda Városközpont) – én voltam az egyik építésvezető. Kaptam egy komplett állomást, mind a műszaki, mind a pénzügyi tekintetben felelőse voltam a mélyépítés kivitelezésének. Nagy kihívás volt, sokszor extrém körülmények között, rengeteget túlóráztunk. Nagyon rutinos, tapasztalt szakemberekkel, elismert mélyépítő mérnökökkel dolgozhattam együtt, és alapvetően jól sikerült a projekt. Ott nagyon sok tapasztalatot szereztem. Egy idő után a cég elkezdett vidéki munkákat is bevállalni, de volt,

VÍZTÜKÖR

hogy Ljubljanába jártam, ott például egy 5 szintes mélygarázs épült. Szép volt és szeretőgazó ez az időszak. Aztán kicsit elkarnyarodtam - ennek családi okai is voltak - megismerkedtem a feleségemmel, és 2011-ben Debrecen környékére költözünk. Három hónapot az AQUA-GENERAL Kft-nél dolgoztam, de rövid idő után azt éreztem, hogy ez nem feltétlenül az a világ, amit én hosszú távon el tudok képzelni, úgyhogy váltottam. Visszahívtak a Swietelskyhez, ahol a Békésszentandrás Duzzasztómű illetve hajózsilip mellett létesített kisvízerőmű építése volt a feladat: komoly mély- és szerkezetépítési munka zajlott a hullámtéren. Ez volt az első pont, ami kapcsolódik a vízügyhöz, hiszen a projekten a Körös-vidéki Vízügyi Igazgatóság egykori főmérnöke, Galbáts Zoltán látta el a műszaki ellenőri szerepet. Vele többször beszélgettem, és kérdezgettem, hogy milyen ez a vízügyi ágazat, milyen ez a szakma. Tőle kaptam némi betekintést a vízügyes lét kettőségébe, miszerint hogy alapvetően van az úgynevezett békeidő, és van a védekezés ideje: itt kicsit más a tempó és más a szituáció. Árvizek, belvizek, öntözés - ezekről tőle kaptam első körben tájékoztatást. Ezzel párhuzamosan a feleségemmel összeházasodtunk és már gyereket is szeretnünk volna. 2014-ben - a kisvízerőmű projekt zárását követően - jött egy újabb lehetőség: ugyanez a főépítésvezetőség a Swietelskynél a Nyíregyházi Jósa András Kórház fejlesztésének generálkivitelezését kezdte el konzorciumban. Egy meglévő és működő kórházon belüli építés-bontás alapvetően nagyon nehézkes - bár ott is volt némi speciális mélyépítés, ami számomra olyan szakterület, amivel mindig nagyon szívesen foglalkoztam, és egy kicsit mindig a szívügyem. (A mélyépítést a víz jelenléte teszi igazán kihívássá.) Nem volt egyszerű munka. Közben keresgéltem, jelentkeztem a TIVIZIG-hez, az árvizes osztályra, de akkor nem sikerült bekerülnöm. 2014-ben - jogszabályváltozás okán - a társulati művek

átkerültek a vízügyi igazgatóságok vagyonezelésébe: így volt lehetőség arra, hogy a Vízrendezési és Öntözési Osztály létszámot növeljen, és többedmagammal akkor vett fel Bara Sándor igazgató úr.

Gyorsan előmeneteltél: vízrendezési ügyintézőből hamar csoportirányító lettél. Erről ejtenél pár szót?

2017-ben Bordás Csaba osztályvezető-helyettesi pozícióból munkahelyet váltott. Ekkor Uzonyi Imre mellé osztályvezető-helyettesnek a csoportvezetői pozíciót betöltő Nádas György került, így lettem az ő helyén csoportvezető. Többnyire vízrendezési feladatokkal foglalkoztam, illetve különböző projektekbe is bevontak. Elsősorban belvízcsatornaotrással és az ezekkel kapcsolatos KEHOP-os projektekkel dolgoztam, vagy éppen az igazgatóság fenntartási munkáinak beszerzésébe folytunk bele. Akkoriban Viktor Istvántól nagyon sokat tanulhattam. Ezeket a feladatokat szívesen csináltam. Mellette azért voltak általánosabb jellegű feladatok, amik abban segítettek, hogy az igazgatóság működési területét - ami több, mint 7000 km² - minél jobban megismerjem. Amikor Imre elment nyugdíjba 2020-ban, nagyon hektikus időszakot éltünk meg: a covid vírus okozta járvány idején home officeban dolgoztunk. Nagyon szokatlan volt, ennek a szervezetnek plusz kihívást jelentett. Nádas György lett az osztályvezető, én szakágazati vezető lettem.

Már csoportirányítóként tevékenykedtél, amikor elkezdted az árvíz- és belvízvédelmi szakmérnöki képzést, ez a hely hozta az affinitást?

Kétféle volt a dolog: az alapvető érdeklődés mellett fontos szempont volt, hogy akkoriban a képzést úgy indították, hogy talán ez az utolsó lehetőség, amikor még Szlávik professzor úr „szárnyai alatt” ezeket a vízügyi szaktárgyakat ebben a szakmérnöki képzésben lehet meghallgatni. 2018-2020-

VÍZTÜKÖR

ig jártam erre a képzésre. Szívesen emlékszem vissza a bajai évekre.

Amikor a vízrendezésre kerültem elsősorban a belvizes és vízrendezési feladatokkal foglalkoztam. A képzés ugyanakkor többnyire az árvízvédelemre fókuszált. Teljesen más a mostani szituáció, amikor az aszály és a vízhiány problémáját kell kezelni meglévő rendszerekkel, és ezek fejlesztésének szükségessége egyre egyértelműbbé válik.

2025 óta újra itt vagy nálunk, mi történt közben és hogyan találtál újra ránk?

2022-ben kaptam egy megkeresést: a BMW gyár mélyépítési munkáinak kivitelezése kapcsán a projekt menedzsment- és a műszaki ellenőri feladatok ellátásával kerestek meg. Éreztem, hogy ez egy olyan lehetőség, és olyan volumenű projekt, amiben mindenképpen részt kell vennem, hiszen nagyon komoly szakmai tapasztalatot adhat. Egyéni vállalkozóként ténykedtem egy folyamatosan formálódó menedzsment szervezetben, és a gyárépítés cölöpözési munkáinak kivitelezésével kapcsolatosan olyan feladatokat láttam el, mely során sokszor kapocs és kontroll szerepet töltöttem be a megbízó és a különböző generálkivitelezők együttműködésében. A projekten jó baráti- és munkakapcsolatok alakultak ki. Az a működési séma, hogy ott a projekt keretein belül többnyire vállalkozóként voltunk jelen, nem csak a jogviszonyban nyilvánult meg, hanem abban is, hogy sok esetben az ember magára volt utalva. Időközben egyre több olyan feladat jött be a projektbe, ami inkább projektmenedzsment, és esetenként tervezésmenedzsment volt. Egy kihívásokkal teli, nehéz időszak volt, de jó volt.

Emellett az az érdekessége és tanulsága is meg volt ennek a közel 3 éves időszaknak, hogy a bizonytalanság számomra teljesen más értelmet nyert: 2022 januárjában hoz az ember egy döntést, februártól elkezd dolgozni egy ilyen projekten és egy héten belül megtörténik az a szomorú eset, hogy kirob-

ban egy háború, Oroszország és Ukrajna között. Majd fél éven belül teljesen megváltozik az egyéni vállalkozói „légkör”, a KATA-rendszert megszüntetik. Annyi változás, annyi bizonytalanság volt rövid időn belül, de ezzel együtt ott egy olyan team és egy olyan tenni akaró produktum- és célorientált közeg részévé váltam, ami vitt magával és lendületet adott. Rögös volt, nehéz időszak volt, egészségügyi problémákkal is kellett szembesülnöm, de nem bántam meg. Aztán az a projekt kifutott és így alakult, hogy nyitottá váltam igazgató úr megkeresésére. Pályáztam, és második nekifutásra azt mondtam, hogy akkor vágjunk bele, nézzük meg.

Most a Vízrendezési és Öntözési Osztály vezetése ad feladatot, miben más ez az előző munkáktól?

Az osztály vezetése minden eddiginél összetettebb feladat. Egyrészt a rendszerek mérete és jellege miatt is. A másik, hogy itt egy „állandó” kollektíva - 19 fő alkotja az osztályt jelen pillanatban, de még nem sikerült minden pozíciót betölteni azáltal, hogy áthelyezések voltak. Máshogy kell az emberekkel együtt dolgozni itt, és máshogy az építőiparban. Én a kollegiális viszony híve vagyok, és a hierarchia szót - ha lehet - minden szinten kerülöm. Inkább struktúrákban, szervezetben és együttműködésben tudok gondolkodni. Kicsit ahhoz hasonlít ez az állapot, mint ami a szakmánkat is jellemzi: ezt az ár- és belvízvédelmi szakmérnöki képzésen Zellei László tanár úr mondta: „A vízrendezés olyan, mint a mozdonyvezetés közben, amikor meghúzzuk a féket, akkor még nem lehetünk tökéletesen biztosak abban, hogy pont ott fog megállni az a mozdony, a peron elejénél és a kocsikból az utasok - még a leghátsó kocsiból is - a peronra tudnak leszállni.” (Egyébként a bátyám mozdonyvezető.) Nehéz például egy vízhiányos időszakban jól reagálni, megfelelően szervezni a munkát, akár igazgatósági

VÍZTÜKÖR

szinten is, de akár csak osztályszinten is. A bejövő feladatok mennyisége és az ezekre való reagálás és a megoldás időigénye, továbbá emellett az osztály életének a szervezése, az osztály működésére való ráhangolódás – még ez sem feltétlenül teljesült az elmúlt szűk három hónapban. Ez így önmagában is nehéz, és sok időt igényel. Van családom is, ott is megvannak a teendők. Nehéz ez az időszak, és nem tudjuk, hogy mit hoz a jövő. De az ennek a „szépsége”, egyedisége, hogy nálunk alapvetően a társadalmi elvárások, a környezeti hatások, az időjárás változása mindent befolyásol. Ha jön egy aszályos időszak, akkor a napi teendőinket jelentős részben félrerakva meg kell felelni, és azzal kell foglalkozni, hogy a vízhiányos időszak kihívásait lereagáljuk. Sokkal komplexebb ez a feladat, mint amit bármikor a korábbiakban tapasztaltam. Erős a túlsúlya a papírmunkának és sokszor a szakmaiasságra már nem jut kapacitás, és ezek mind olyan tényezők, amiket csak részben tudtam megtapasztalni a korábbiakban.

Úgymond „csúcsidőben” jöttél, hiszen ezen a nyáron a szárazság és az aszály kapja a legnagyobb figyelmet és rója ránk a legtöbb feladatot. Ti az öntözésért feleltetek, ez az „elsősegély” a kiszáradt földnek. Hogyan sikerül helytállni ebben a rendkívül megterhelő időszakban „újként”, milyen hónapok vannak mögötted illetve előtted?

Azt, hogy mi lesz, senki nem tudja megmondani. Ha az időjárás csapadékosra fordul, egy picit mindig fellelegzünk, vagy könnyebbnek tűnik az azt követő időszak – de nyilván ez többletvizekkel jár. A többletvizek helyben tartása, visszatartása, kivezetése ugyancsak feladat a jövőre nézve – tehát legalább annyi munkát generál majd ez is, mint amikor a víz hiányát kell kezelni. Nehéz ez az időszak, és a jövőt tekintve nem tudhatjuk, hogy meddig húzódik el az aszály, sem azt, hogy a csökkenőre forduló

vízigényeknek milyen hatása lesz, milyen lesz az időjárás, vagy hogyan reagálnak a gazdálkodók. Az Országos Vízügyi Főigazgatóság irányítása alatt működő Országos Vízügyi Irányító Törzs (OVIT) is jelentős feladatokat bízott ránk a központi védekezés összehangolása és a szükséges beavatkozások végrehajtása során. Az Aszályvédelmi Operatív Törzsben hozott döntések behatással vannak életünkre, és napi szinten formálják és alakítják a munkánkat. Úgyhogy az időszak nehéz, és mind a közelmúltra nézve, mind a közeljövőre nézve a kérdésekkel teliség és a bizonytalanság talán a legjobb szó – de nyilván van egy meghatározott struktúra és rendszer, amin belül ezeknek a kihívásoknak eleget kell tenni. Közben az Aszályvédelmi Akcióterv keretében a külső vállalkozók bevonása mellett a Szakaszmérnökségek, az egységek és a Műszaki Biztonsági és Hajózási Szolgálat teszi a dolgát a legjobb tudása szerint. Nehéz időszak nyilván, és nem látszik a vége, de most ez van, ennek kell megfelelni.

Jelen helyzetben mi okozza a legtöbb fejtörést vagy mely feladatod igényli most a legtöbb logisztikát?

Nem konkrét feladatot említenék, hanem a mindennapokban folyamatosan változó és folyamatosan felénk áramló feladatok prioritizálása és a megfelelő időben, a megfelelő tartalommal való megválaszolása és lereagálása – ez talán a legnehezebb.

A munka mellett hogyan alakult a magánéleted? A bemutatkozásod szerint Hajdúsámsonban élsz.

Igen, Hajdúsámsonban élek még jelen pillanatban, egyébként költözés előtt állunk, beköltözünk Debrecenbe. A Hajdúsámsoni házat mindenképpen bővíteni kellene, megnöttek annyira a lányok, hogy már most igénylik, hogy külön szobájuk legyen. Egy 8 és egy 11 éves kislányunk van. Most nyaralnak, táboroznak és az iskolakezdésig vagy

VÍZTÜKÖR

azzal egy időben beköltözünk Debrecenbe - az ügyeletekkel és hétvégi munkavégzésekkel együtt próbálunk készülődgetni a költözésre, csomagolunk. A kikapcsolódásra tényleg nagyon kevés idő jut. A szükséges napi teendőket ellátjuk, de mondjuk egy horgászatot idén még nem sikerült beiktatni, ami hiányzik. Általános iskolában volt egy jó barátom, aki horgászott és elcsábított engem is egyszer horgászni. Mezőkövesden a környező bányatavakhoz jártunk, illetve egyszer-egyszer leszöktünk a Tiszára is. Az utóbbi időben ez évi 2-3 alkalomra redukálódott.

Mikor és mivel kapcsolódik ki egy ilyen elfoglalt ember?

A hobbim a horgászat, de nyilván ez időigényesebb. Többet kellene, hogy mozogjak - mindig is sportoltam valamit. A közelmúltban futottam, ez az időszak nagyon jó volt. Keveset olvasok, többet szeretnék. Az időm a családi dolgok, ház körüli feladatok-ténykedések viszik el. Az igazi rekreáció a horgászat, amit muszáj komolyabb szintre emelnem és több időt rászánnom: nem figyelni másra, csak hogy éppen viszi-e a hal a csalit.

Csilányosiné Kiss Andrea

Tanulás nyáron is – képzéseink számokban

Az idei nyár sem telt tétlenül, hiszen a mindennapi feladatok és a szabadságok mellett munkatársaink szakmai tudásának bővítésére is nagy hangsúlyt fektettünk.

2025. május 27-én tartottuk meg a *Vízgazdálkodás és Mezőgazdaság* című előadást, amelyet a szakaszmérnökségeken dolgozó kollégáknak szerveztünk. Összesen 118 alap- és középfokú végzettségű munkatársunk kapott új, a gyakorlatban is hasznosítható ismereteket. A képzés célja az volt, hogy a résztvevők átfogó képet kapjanak a térség természeti és földrajzi adottságairól, valamint a mezőgazdasági tevékenységgel összefüggő sajátosságokról. A program során a résztvevők betekintést nyertek a mezőgazdasági vízszolgáltatás rendszerébe, a vízhasznosítást szolgáló létesítmények működésébe, továbbá megismerkedhettek a vízmegtartó tájgazdálkodás elveivel. A képzés kitért a fejlesztési lehetőségekre is, mind általános összefüggésekben, mind pedig kifejezetten a Tiszántúli Vízügyi Igazgatóság működési területére vonatkozóan. Az esemény rávilágított arra, hogy a vízgazdálkodás és a mezőgazdaság szoros összefonó-

dása miatt a korszerű ismeretek és a jó gyakorlatok elsajátítása elengedhetetlen. A képzés hozzájárult ahhoz, hogy a résztvevők a jövőben még tudatosabban és hatékonyabban vehessenek részt a térség vízkészleteinek fenntartható hasznosításában.

Július 1-jén *Kommunikációelmélet és viselkedéskultúra* címmel tartottunk előadást, amelyen 43 középfokú végzettségű dolgozó vett részt. A program célja az volt, hogy erősítsük az egymás közötti együttműködést és hatékonyabbá tegyük a mindennapi munkavégzést. Elsajátították, hogyan lehet tisztábban és hatékonyabban kommunikálni, miként adhatunk és fogadhatunk építő visszajelzéseket, valamint hogyan kezelhetők a konfliktusok nyugodtan és megoldás-orientáltan. Szó esett a testbeszéd és a megjelenés szerepéről, valamint arról, hogy a munkahelyi viselkedéskultúra hogyan segíti az együttműködést és a kölcsönös tisztelet kialakítását. A hallgatók visszajelzései alapján az előadás hasznos és inspiráló volt: sokan úgy fogalmaztak, hogy „a tanultak nemcsak a munkában, hanem a mindennapi életben is alkalmazhatók.”

Tanulás nyáron is – képzéseink számokban

A gyakorlati képzés sem maradt el: Szolnokon, a Milléri Karcagi Gábor árvízvédelmi gyakorlópályán 20 fő részére kétnapos oktatást szerveztünk, melynek témája a *Töltéskoronát meghaladó árvizek elleni védekezési módszerek* volt. A képzés célja, hogy a résztvevők gyakorlati tapasztalatot szerezzenek a töltéskoronát meghaladó árvizek elleni védekezés módszereiből. Az oktatás során a résztvevők nemcsak megismerkedtek a különböző védekezési technikákkal, hanem ki is próbálhatták azok alkalmazását. Gyakorlatban építettek homokzsákból nyúlgátat, kipróbálták a pallómeztámasztásos megoldást, valamint a raklapokból készíthető mobilgátat. Emellett lehetőségük volt az IBS rendszerű mobil árvízvédelmi fal felállítására és az egyhornyos kulisszaelzárás kiépítésére is. A résztvevők átfogó képet kaptak arról, hogy milyen anyagokra és eszközökre van szükség a különböző

védekezési módokhoz, valamint arról is, mikor célszerű megkezdeni a védművek bontását. A képzés külön hangsúlyt fektetett a réteg- és talpszivárgás elleni teendők fontosságára, hiszen ezek a jelenségek a védekezés során komoly kihívást jelenthetnek. A szakszerű kiépítés mellett a bontás gyakorlása is a program része volt, hiszen az árvízvédelem nemcsak a gyors és hatékony építésről, hanem a biztonságos visszabontásról is szól. A felkészültség, a gyakorlati tudás és a csapatmunka nélkülözhetetlen ahhoz, hogy a jövőben is hatékonyan tudjunk védekezni a rendkívüli árvizekkel szemben.

A képzések jól példázzák, hogy folyamatos tanulással és tudásmegosztással készülünk a jövő kihívásaira – hiszen a szakmai felkészültség a vízügyi munka egyik legerősebb pillére.

MHT Történelem - 2025. június - augusztus

1494.

Magyarországon, valamint Erdélyben a nyár igen száraz és heves volt, 6 hónapig semmi eső nem esett. A kortársak szerint még a nagy folyók is majdnem elapadtak.

1720.

Nyáron, különösen júliusban Kecskemét és Szeged vidékén oly hőség volt, hogy a vizek, kutak és kisebb folyók is mindenfelé kiszáradtak.

1794 nyara

A nagyon száraz időjárás miatt az ország keleti felében vízhiány mutatkozott mind a felszíni, mind a felszín alatti vizekben. Miskolcon a kutak kiszáradtak. Az Alföld jelentős területein élelem- és szénahiány keserítette az emberek és jószágaik életét. Volt, hogy a Berettyó árkában ástak kutat. A tiszai gázlókon térdig is alig ért a víz.

1845. június 8.

Vásárhelyi Pál benyújtotta József nádornak "Előleges javaslat"-át, amelyet a nádor június 1-jei rendeletére a Felső-Tisza Tiszaújlaktól Tiszafüredig terjedő szakaszának – egységes szabályozása érdekében készített.

1845. június 12.

József nádor, a Tisza-völgy szabályozása és ármentesítése érdekében tanácskozásra hívta egybe az érdekelteket Budán. Az ifjabb báró Vay Miklós elnöklete alatt lezajlott találkozáson szóba került a Felső-Tisza szabályozásának terve, amelyet azonban a jelenlévők külföldi szakértőkkel kívántak ellenőriztetni. Ugyanezen a napon a nádor 1026/45. számú rendeletével meghagyta az Vízi és Építészeti Főigazgatóságnak, hogy a Tisza szabályozásának általános tervét mielőbb készíttesse el.

1850. június 16.

Császári nyílt parancs intézkedett a Tiszavölgyi Társulat feloszlataásáról és a Birodalmi Építési Igazgatóság felügyelete alatt Pesten működő Tiszaszabályozási Központi Biztosság felállításáról. A Biztosság vezetőjének gróf Szapáry Józsefet, a jogi ügyek felelősének pedig Vayay Andrást nevezték ki. E szervezet feladatát képezte a tiszai vízimunkák folytatása Herrich Károly műszaki irányításával.

1850. július 6.

Megszületett Kvassay Jenő (Buda) vízmérnök, a magyar vízügyi szolgálat kimagasló alakja. 1880-tól az általa szervezett Kultúrmérnöki Hivatal, majd 1889-től az Országos Vízépítési és Talajjavító Hivatal vezetője. Négy évtizedes működése (1877-1918) új korszakot jelentett a hazai folyószabályozások és a talajjavítások terén. Nevéhez fűződik a vízjogi törvény megalkotása (1885), az Országos Halászati Felügyelőség és a Közegészségügyi Mérnöki Szolgálat megszervezése. Kezdeményezte a balatoni kikötők és a budapesti szabadkikötő megépítését, valamint szorgalmazta a dunai víziközlekedés fejlesztését. Gyakorlati és szervezői működéséhez hasonló jelentőségű volt elméleti és szakirodalmi tevékenysége. "Mezőgazdasági vízműtan"-a évtizedeken keresztül a kultúrmérnökök kézikönyve volt. (Elhunyt: Budapest, 1919. június 6.)

1850. július 6.

A földtani tudományok művelésére és terjesztésére a két évvel korábban tervezett Magyarhoni Földtani Társulat Pesten megtartotta első közgyűlését, amelyen a jelenlévők a Társulatot megalakulttá nyilvánították. E Társulat lett a későbbi Magyar Hidrológiai Társaság anyaegyesülete.

1950. július 5.

Elhunyt Cholnoky Jenő (Budapest) mérnök, földrajztudós. Tudományos pályafutását a budapesti műegyetem vízépítési tanszékén kezdte, később a földrajzi tudományok professzora lett a kolozsvári és budapesti tudományegyetemeken. Klimatológiával, hidrogeográfiával, geomorfológiával és leíró földrajzzal egyaránt foglalkozott. Tőle származik a folyók szakaszjellegének elmélete. (Született: Veszprém, 1870. július 23.)

1969. augusztus 31.

Tiszadob határában, az árvédelmi töltés mellett, a Tisza-szabályozás első kapavágásának helyén, Dégen Imre államtitkár ünnepi beszédével felavatták Vásárhelyi Pál emlékművét, Grantner Jenő szobrászművész alkotását.

1994. június 29.

"A Duna megóvásáról és fenntartható használatáról" szóló egyezményt („Szófiai Konvenció”) írt alá 13 ország - köztük Magyarország - képviselője, melyben a szerződő felek megállapodtak abban, hogy együttműködnek a vízgazdálkodás alapvető kérdéseiben és intézkedéseket tesznek a Duna és a vízgyűjtőjén található vizek jelenlegi környezeti és vízminőségi viszonyainak legalább a fenntartására és javítására, valamint arra, hogy megelőzzék és csökkentsék az előforduló kedvezőtlen hatásokat és változásokat.

1994. június 29.

Az Ausztria, Bulgária, Horvátország, Csehország, Németország, Magyarország, Moldávia, Románia, Szlovákia, Szlovénia, Ukrajna képviselői létrehozták a Nemzetközi Duna Védelmi Bizottságot (ICPDR), amelynek tagjai az aláíró országok képviselői.

2000. június

Az Országgyűlésnek "a Szamos és a Tisza folyót ért cianid és nehézfém-szennyezés okozta ökológiai szükséghelyzet orvoslására" szolgáló 59/2000. (VI. 16.) OGY határozata február 1-jét, a szennyezett víztömeg Magyarországra történő bejutásának napját a Tisza Élővilágának Emléknapjává nyilvánította.

SZEMÉLYI HÍREK

Az elmúlt időszakban (2025. 06. 01.-2025. 08. 31.) igazgatóságunkra érkezett és távozott munkavállalók

Belépők:

Konyári Miklós létesítményüzemeltető - *Műszaki Biztonsági és Hajózási Szolgálat*

Kuki Zsolt vízilétesítmény üzemeltető - *Hajdúszoboszlói Szakasz mérnökség*

Nagy Blanka pénzügyi ügyintéző - *Berettyóújfalui Szakasz mérnökség*

Nagy Dávid vízépítőipari szakmunkás - *Műszaki Biztonsági és Hajózási Szolgálat*

Nagyné Pálfi Zsuzsa műszaki titkár - *Igazgató és közvetlenek*

Nagy Viktória létesítményüzemeltető - *Vagyongazdálkodási és Üzemeltetési Osztály*

Simon József gát- és csatornaőr - *Berettyóújfalui Szakasz mérnökség*

Szabó Klaudia vízhasznosítási referens - *Vízrendezési és Öntözési Osztály*

Tóthszegi-Pásztor Angéla Daniella vízminőségvédelmi referens - *Vízvédelmi és Vízgyűjtőgazdálkodási Osztály*

Kilépők:

Fekete Tibor gát- és csatornaőr - *Hajdúszoboszlói Szakasz mérnökség*

Nagy Zoltánné osztályvezető - *Közgazdasági Osztály*

Szegi Attila műszaki titkár - *Igazgató és közvetlenek*

Szilágyi Klára csoportirányító - *Hajdúszoboszlói Szakasz mérnökség*